

**UCHWAŁA NR XXI/177/2021
RADY MIEJSKIEJ W MORYNIU**

z dnia 4 listopada 2021 r.

**w sprawie zatwierdzenia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska na lata 2019 -
2022 z perspektywą na lata 2023 - 2026”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) Rada Miejska w Moryniu uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska na lata 2019 - 2022 z perspektywą na lata 2023 - 2026” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Konecki

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.) organ wykonawczy gminy sporządza raport z wykonania gminnego Programu Ochrony Środowiska. W związku z powyższym sporządzono raport z realizacji „Programu Ochrony Środowiska na lata 2019 - 2022 z perspektywą na lata 2023 - 2026”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

W świetle wyżej wskazanych okoliczności zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MORYŃ ZA LATA 2019-2020

Wykonawca:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

Moryń 2021

Wykonawca:

Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja

43-450 Ustroń ul. Sikorskiego 10

tel. +48 512 110 314; fax (33) 487 63 98

www.eko-precyzja.eu

biuro@eko-precyzja.eu

eko-precyzja

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	5
1.1. Podstawa prawna	5
1.2. Okres sprawozdawczy	5
1.3. Źródła danych.....	5
1.4. Autorzy sprawozdania.....	5
1.5. Zakres opracowania.....	5
2. Charakterystyka gminy.....	6
2.1. Położenie	6
2.2. Komunikacja	7
2.3. Demografia	8
2.4. Klimat.....	10
3. Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń.....	10
4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska	37
5. Ocena systemu monitoringu.....	37
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	42
5.2. Zagrożenia hałasem	44
5.3. Pola elektromagnetyczne.....	45
5.4. Gospodarowanie wodami.....	45
5.4.1. Wody powierzchniowe	45
5.4.2. Wody podziemne	49
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	50
5.6. Zasoby geologiczne	52
5.7. Gleby	54
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	54
5.9. Zasoby przyrodnicze.....	56
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	65
5.11. Kontrole WIOŚ	65
6. Podsumowanie	66
Spis tabel	67
Spis rysunków	67

Wykaz skrótów

ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
b.d.	brak danych
b.p.	brak pomiarów
FDS	Fundusz Dróg Samorządowych
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JCWP	Jednolite Części Wód Powierzchniowych
JCWpd	Jednolite Części Wód Podziemnych
OUG	Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu
OZE	Odnawialne źródła energii
PIG-PIB	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy
POLIŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020
PSZOK	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów
PZDR	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Gryfinie
RIPOK	Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
RPO WZ	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie
ZGKiM	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Moryniu
ZZDW	Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Szczecinie

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. 2020 r. poz. 1219) organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty z wykonania programów, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy. Po przedstawieniu raportów są one przekazywane przez organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy odpowiednio do ministra właściwego do spraw klimatu, organu wykonawczego województwa i organu wykonawczego powiatu. Program ma na celu realizację polityki ochrony środowiska na poziomie gminnym. Jego realizacja prowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego i efektywnego zarządzania środowiskiem. Celem Raportu jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie zadań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska.

1.2. Okres sprawozdawczy

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji zadań zawartych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń na lata 2019-2022 z perspektywą na lata 2023-2026”, przyjętego Uchwałą Nr VI/34/2019 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 15 maja 2019 r. Raport obejmuje okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.

1.3. Źródła danych

Dane wykorzystane podczas sporządzania niniejszego raportu pochodzą z Urzędu Miejskiego w Moryniu, Starostwa Powiatowego w Gryfinie, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie, Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie, Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego, Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie, Nadleśnictwa Mieszkowice, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Związku Gmin Dolnej Odry, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Gryfinie, Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Gryfinie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

1.4. Autorzy sprawozdania

Autorami sprawozdania są pracownicy Zakładu Analiz Środowiskowych Eko-Precyzja, w składzie: mgr Paweł Czupryn oraz mgr Adam Gawron.

1.5. Zakres opracowania

W skład niniejszego Raportu wchodzi następujące składowe:

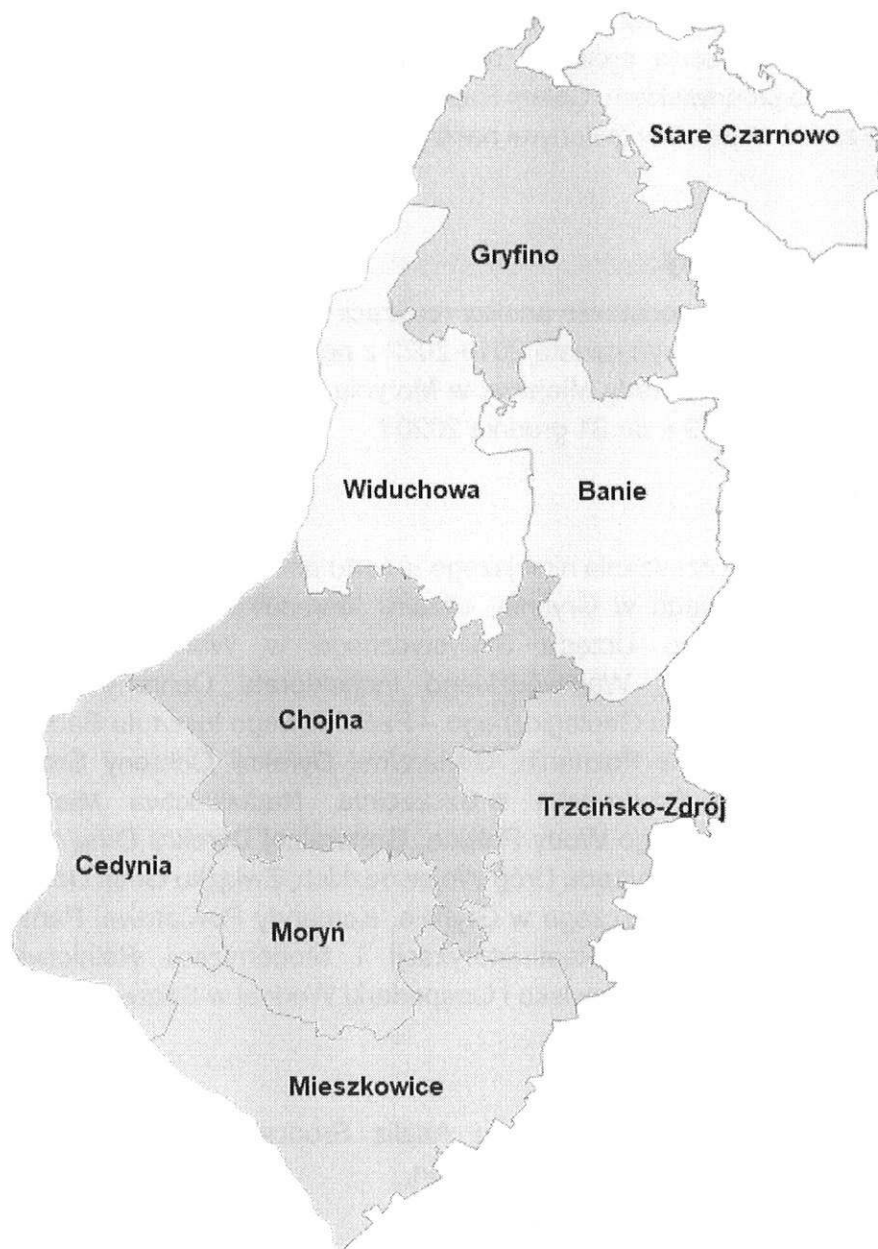
- Charakterystyka gminy Moryń,
- Zakres realizacji Programu,
- Ocena realizacji Programu,
- Ocena systemu monitoringu i stanu środowiska,
- Podsumowanie.

2. Charakterystyka gminy

2.1. Położenie

Gmina Moryń jest gminą miejsko-wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w powiecie gryfińskim. Gmina od zachodu graniczy z gminą Cedynia, od północnego wschodu z gminą Chojna, natomiast od strony południowo-wschodniej z gminą Mieszkowice.

Rysunek 1. Gmina Moryń na tle powiatu gryfińskiego

gmina miejska, gmina miejsko-wiejska, gmina wiejska

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Zgodnie z podziałem fizykogeograficznym Polski wg Jerzego Kondrackiego gmina Moryń leży w obrębie:

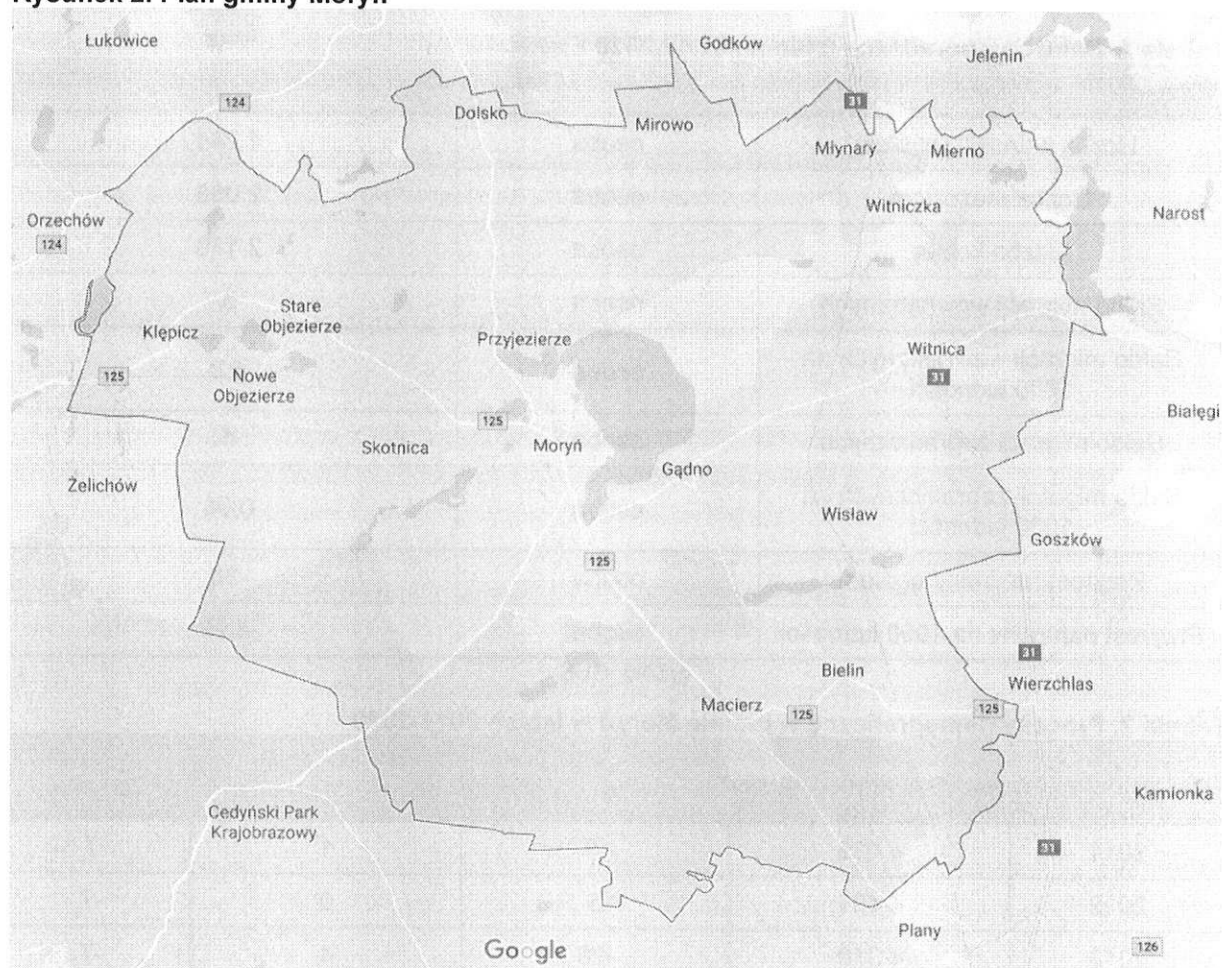
1. Megaregion Pozaalpejska Europa Środkowa

- Prowincja Niż Środkowoeuropejski
  - Podprowincja Pojezierza Południowobałtyckie
    - Makroregion Pojezierze Zachodniopomorskie
      - Mezoregion Pojezierze Myśliborskie (północne tereny gminy)
    - Makroregion Pojezierze Południowopomorskie
      - Mezoregion Równina Gorzowska (południowe rejony gminy)

W skład gminy Moryń wchodzi miasto Moryń oraz 9 sołectw: Bielin, Dolsko, Gądko, Kłepicz, Mirowo, Nowe Objezierze, Przyjezierze, Stare Objezierze i Witnica. Powierzchnia gminy wynosi 125 km².

Rysunek 2. Plan gminy Moryń

źródło: www.google.pl/maps

2.2. Komunikacja

Gmina jest korzystnie położona pod względem komunikacyjnym. Przez jej teren przebiegają ważne trakty:

- droga krajowa nr 31 relacji Szczecin – Gryfino – Chojna – Sarbinowo – Kostrzyn – Słubice o przebiegu 6,794 km w granicach gminy,
- droga wojewódzka nr 125 relacji granica Państwa – Cedynia – Golice – Moryń – Wierzchlas o przebiegu 17,80 km w granicach gminy.

Sieć drogowej infrastruktury uzupełniają drogi powiatowe o długości 48,80 km oraz gminne o długości 18,33 km. Przez teren gminy przebiega również linia kolejowa nr 273 relacji Wrocław-Szczecin. Jest to linia typu magistralnego, na której ruch pociągów na odcinku od Mieszkowic do Witnicy wynosi średnio około 19 pociągów towarowych oraz około 16 pociągów pasażerskich na dobę¹.

2.3. Demografia

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2020 r. gminę Moryń zamieszkiwały 4 244 osoby, z czego 2 068 stanowili mężczyźni, natomiast 2 176 kobiety. W mieście zamieszkiwało 1 612 osób, co stanowi 37,98% ogółu ludności. Powierzchnia gminy Moryń wynosi 125 km² co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 34 os./km².

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2020 r.)

Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość
Liczba ludności (ogółem)	osoba	4 244
Liczba mężczyzn	osoba	2 068
Liczba kobiet	osoba	2 176
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	5
Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności	osoba	1,2
Saldo migracji zagranicznych	osoba	4
Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności	osoba	0,94
Przyrost naturalny ogółem	osoba	-38
Przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	-8,92

źródło: GUS

Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Moryń w latach 2011-2020

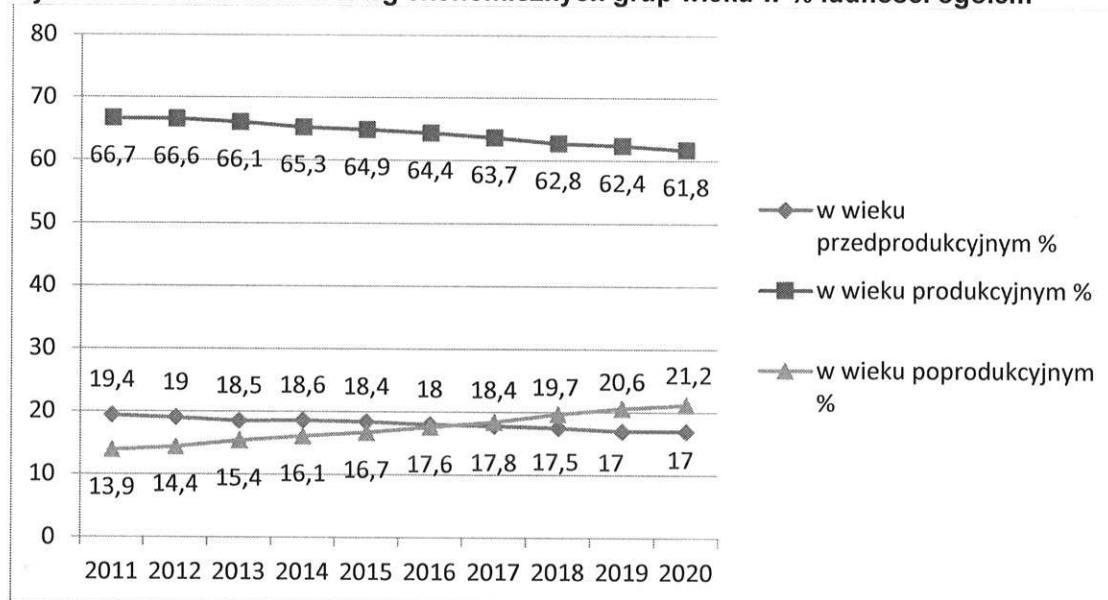
Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2011	4 435	-9	1	7
2012	4 401	5	0	-7
2013	4 370	-26	4	-7
2014	4 362	-31	0	15
2015	4 340	-8	0	-8
2016	4 331	-27	2	-5
2017	4 322	5	3	-6
2018	4 301	-9	0	-17
2019	4 267	-34	2	-17

¹ Raport o stanie Gminy Moryń w 2020 roku, Moryń 2021.

Rok	Liczba ludności	Saldo migracji wewnętrznych	Saldo migracji zagranicznych	Przyrost naturalny
2020	4 244	5	4	-38

źródło: GUS

Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

źródło: GUS, opracowanie własne

Powyższa tabela i wykres demonstrują zmiany demograficzne zachodzące na terenie gminy w dłuższych przedziałach czasowych. Wynika z nich, że liczba ludności systematycznie się zmniejsza. Wpływ na to ma ujemny przyrost naturalny oraz przeważnie ujemne saldo migracji ludności. Zaobserwować można również wystąpienie procesu starzenia się społeczeństwa, przejawiającego się w zmniejszającej się populacji osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym oraz wzrastającej dynamicznie liczbie osób w wieku poprodukcyjnym, która w 2017 r. przewyższyła liczbę osób w wieku przedprodukcyjnym. Utrzymanie się takiej sytuacji będzie prowadzić do coraz większego obciążenia ekonomicznego grupy w wieku produkcyjnym.

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie gminy Moryń zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Moryń

Wskaźnik	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Bezrobotni zarejestrowani wg płci						
Ogółem	osoba	243	202	169	156	172
Mężczyźni	osoba	114	86	70	76	82
Kobiety	osoba	129	116	99	80	90
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym						
Ogółem	%	8,7	7,3	6,3	5,9	6,6
Mężczyźni	%	7,7	5,8	4,9	5,3	5,9

Wskaźnik	Jednostka miary	2016	2017	2018	2019	2020
Kobiety	%	9,8	9,0	7,8	6,5	7,4

źródło: GUS

2.4. Klimat

Gmina Moryń tak jak cała Polska leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego przejściowego. Na terenie kraju można wydzielić także regiony klimatyczne, które charakteryzują się określonym wpływem klimatu kontynentalnego lub oceanicznego. Gmina Moryń znajduje się w regionie pomorsko-warmińskim. Charakteryzuje się on silnym wpływem klimatycznym Morza Bałtyckiego oraz silnym oddziaływaniem mas powietrza znad Atlantyku.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 9,7°C. Najwyższe temperatury odnotowuje się w lipcu, średnio 19,4°C. Najzimniejszym miesiącem w roku jest natomiast styczeń ze średnią temperaturą 0,2°C. Roczna suma opadów wynosi średnio 652 mm. Największa ilość opadów przypada na lipiec i wynosi średnio 82 mm. Najsuchszym miesiącem jest luty z 40 mm opadów. Dominującymi wiatrami nad obszarem gminy są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Najmniejszy udział jest wiatrów północno-wschodnich².

3. Zakres i realizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń

Zakres realizacji Programu Ochrony Środowiska został przedstawiony w tabeli 4, gdzie przyjęto następującą skalę oceny realizacji przedsięwzięć w poszczególnych zadaniach:

- 0 – brak realizacji zadania,
- 1 – zrealizowane częściowo (oznacza inwestycje, których realizacja będzie kontynuowana w następnych latach),
- 2 – realizowane na bieżąco (oznacza przedsięwzięcia ciągłe),
- 3 – zrealizowane całkowicie (oznacza inwestycje, przedsięwzięcia jednorazowe, których realizacja została zakończona).

² <https://pl.climate-data.org>, <https://www.meteoblue.com/pl>

Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń, lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji realizowana w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Moryń	Gmina Moryń	2019-2020	2	-	-	<p>Cel strategiczny określony w przyjętym w 2016 r. PGN, tj. „Poprawa jakości życia na terenie gminy Moryń poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarstwa zasobami i energią”, realizowany jest poprzez następujące działania wyznaczone planem i opisane także w innych punktach tabeli: termomodernizacja obiektów mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy; montaż odnawialnych źródeł energii (OZE) na budynkach mieszkalnych na terenie gminy; zmiana sposobu ogrzewania świetlic wiejskich w Klepicy (pellet), Gądnie (pellet) oraz Nowym Objezierzu (grzejniki elektryczne) – 2019 r.; zmiana sposobu ogrzewania części budynku szkolnego w Witnicy adaptowanego na wiejskie Centrum Kultury w Witnicy (pompa ciepła i fotowoltaika) – 2020 r.; zmiana sposobu ogrzewania budynku szkolnego w Witnicy (kocioł na pellet) – 2020 r.; modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych; modernizacja dróg gminnych; modernizacja oczyszczalni ścieków w Moryniu, budowa systemu oczyszczania ścieków w Sołectwie Bielina – złożono wniosek o dofinansowanie projektu (2019 r.) i ogłoszono przetarg na roboty budowlane (2020 r.); współpraca z mieszkańcami oraz przedsiębiorcami działającymi na terenie gminy; budowa stacji regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego LNG; prowadzenie Gminnego Punktu Informacji o Funduszach Europejskich – mieszkańcy gminy Moryń korzystają z pomocy w wypełnianiu wniosków o dotacje</p>

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
2.	Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Nie prowadzono kontroli.
3.	Modernizacja systemów ogrzewania budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Moryń	Gmina Moryń	2019	3	35 607,02	Środki własne	Zakup pieca c.o. do Szkoły w Witnicy.
			2019	3	36 408,00	Środki własne	Modernizacja kotłowni w budynku Zespołu Szkół w Moryniu.
			2020	3	14 677,04	Środki własne	Instalacja pieca w budynku Szkoły Podstawowej w Witnicy.
4.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw na potrzeby c.o. oraz c.w.u. obiektów mieszkalnych – modernizacja indywidualnych kotłowni domowych	Mieszkańcy	2020	3	69 987,00	Środki własne	Wykonanie przyłącza gazowego do budynku Szkolnego Schroniska Młodzieżowego w Moryniu wraz z wewnętrzną instalacją i montażem pieca gazowego.
			2019	2	613 558,24 dotacji, 219 456,87 pożyczki 248 464,38 dotacji, 31 980,00 pożyczki	WFOŚiGW	WFOŚiGW udzielał dofinansowania z Programu „Czyste Powietrze”. Na jednym wniosku mogą znajdować się zadania dotyczące urządzeń grzewczych, OZE i termomodernizacji, stąd nie jest możliwe podanie wysokości dofinansowań na poszczególne rodzaje prac. W 2019 r. wydano 34 pozytywne decyzje o przyznaniu dofinansowania, w tym 34 uwzględniły wymianę źródeł ciepła.

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							W 2020 r. wydano 15 pozytywnych decyzji o przyznaniu dofinansowania, w tym 14 uwzględniały wymianę źródeł ciepła.
5.	Realizacja zadań monitoringowych powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.1.
6.	Ograniczanie wtórnego zanieczyszczenia ulic na mokro, szczególnie w czasie dni bezopadkowych	Gmina Moryń, GDDKiA, ZZDZ, Starostwo Powiatowe w Gryfinie	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania
7.	Budowa oświetlenia ulicznego w gminie Moryń	Gmina Moryń	2019	3	45 469,41	Środki własne	Poprawa jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w miejscowości Przyjezierze ul. Letniskowa (4 punkty oświetleniowe), w miejscowości Gądko (1 punkt oświetleniowy), w miejscowości Stare Objezierze (przygotowanie dokumentacji).
			2020	3	40 454,70	Środki własne	Poprawa jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego w miejscowości Przyjezierze: ul. Letniskowa (5 punktów oświetleniowych) oraz przy drodze wewnętrznej wzdłuż ul. Moryńskiej (4 punkty oświetleniowe LED).
8.	Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa spójnego systemu dróg i ścieżek rowerowych	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	2019	3	7 510 423,85	RPO WZ	Budowa sieci tras rowerowych Pomorza Zachodniego – Trasa Pojezierna odcinek Siekiarki – Trzcisko Zdrój – etap II. Projekt realizowany przez Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
9.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	Gmina Moryń	2020	2	258 316,05	Środki własne, RPO WZ	w partnerstwie z gminami – podana kwota dotyczy odcinka na terenie gminy Moryń długości 13,5 km. Adaptacja budynku poszkolnego na Wiejskie Centrum Kultury w Witnicy – docieplenie ścian zewnętrznych. Termomodernizacja budynku usługowo-technicznego w ramach modernizacji oczyszczalni ścieków w Moryniu. Docieplenie ściany szczytowej (104 m ²) budynku wielorodzinnego w Moryniu przy ul. Chopina 4.
10.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	Mieszkańcy	2019 2020	2	613 558,24 dotacji, 219 456,87 pożyczki 248 464,38 dotacji, 31 980,00 pożyczki	WFOŚiGW	WFOŚiGW udziałów dofinansowania z Programu „Czyste Powietrze”. Na jednym wniosku mogą znajdować się zadania dotyczące urządzeń grzewczych, OZE i termomodernizacji, stąd nie jest możliwe podanie wysokości dofinansowań na poszczególne rodzaje prac. W 2019 r. wydano 34 pozytywne decyzje o przyznaniu dofinansowania, w tym 10 uwzględniło termomodernizację. W 2020 r. wydano 15 pozytywnych decyzji o przyznaniu dofinansowania, w tym 7 uwzględniło termomodernizację.
11.	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania odnawialnych źródeł energii	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte jest 7,8%, powierzchni gminy, obowiązuje 28 planów opracowanych dla niewielkich obszarów w Przyjezierzu, Gądnie, Moryniu i Bielinie. Plany ustalają dla zaopatrzenia w ciepło stosowanie m.in. alternatywnych źródeł energii: kolektorów słonecznych i pomp ciepła.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
12.	Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie gminy Moryń	Gmina Moryń	2020	2	218 574,15	RPO WZ, PROW	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla zespołu siłowni wiatrowych w obrębach Klępicz, Nowe Objezierze, Skotnica, Moryń Dwór gm. Moryń przyjęty Uchwałą nr X/76/2015 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 13 listopada 2015 r. ustala przeznaczenie i zasady zagospodarowania terenów lokalizacji elektrowni wiatrowych z niezbędną infrastrukturą techniczną i strefami ich oddziaływania. Adaptacja budynku poszkolnego na Wiejskie Centrum Kultury w Wifnicy – zmiana sposobu ogrzewania z pieca miałowego na pompę ciepła, zastosowano także instalację fotowoltaiczną. Zmiana sposobu ogrzewania świetlicy wiejskiej w Nowym Objezierzu – zastąpienie piecy kafłowych ogrzewaniem elektrycznym.
13.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych w zakresie ochrony konieczności	Gmina Moryń	2019-2020	2	613 558,24 dotacji, 219 456,87 pożyczki	WFOŚiGW	WFOŚiGW udzielał dofinansowania z Programu „Czyste Powietrze”. Na jednym wniosku mogą znajdować się zadania dotyczące urządzeń grzewczych, OZE i termomodernizacji, stąd nie jest możliwe podanie wysokości dofinansowań na poszczególne rodzaje prac. W 2019 r. wydano 34 pozytywne decyzje o przyznaniu dofinansowania, w tym 1 uwzględnia montaż OZE. W 2020 r. wydano 15 pozytywnych decyzji o przyznaniu dofinansowania, żadna nie uwzględnia montażu OZE.
					10 133,00	Środki własne	Prowadzenie punktu informacyjnego dotyczącego programu „Czyste powietrze”.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	powietrza i wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie w tym promowanie odnawialnych źródeł energii						
Zagrożenia hałasem							
14.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	2019-2020	0	-	-	Brak przeprowadzonych kontroli, brak zakładów stanowiących zagrożenie ponadnormatywnym hałasem.
15.	Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg krajowych i wojewódzkich	GDDKiA, GIOŚ	2019-2020	0	-	-	Zadanie realizowane zgodnie z planem Państwowego Monitoringu Środowiska. Brak pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Moryń.
16.	Stosowanie rozwiązań ograniczających hałas w zakładach przemysłowych (np. dźwiękochłonne, tłumiki dźwięku, izolacje akustyczne)	Przedsiębiorcy	2019-2020	0	-	-	Brak zakładów stanowiących zagrożenie ponadnormatywnym hałasem.
17.	Modernizacja, budowa i przebudowa dróg na terenie gminy Moryń (odcinki <1 km)	Gmina Moryń	2019	3	172 177,00, w tym Gmina 76 847,43, PROW 95 329,57	Środki własne, PROW	Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Moryń o długości 62 m do Domu Pomocy Społecznej.
			2019	1	17 160,00	Środki własne	Przebudowa ul. Jaśminowej w miejscowości Moryń w celu poprawy warunków inwestycyjnych oraz dostępności infrastruktury drogowej wyższego rzędu – opracowanie dokumentacji w 2019 r. Wartość projektu wyniesie 567 420,00 zł, w tym z FDS 453 936,00 zł.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2019	3	15 067,50	Środki własne	Naprawa drogi gminnej w Nowy Objezierzu.
			2019	3	9 500,00	Środki własne	Naprawa dróg gminnych Stare Objezierze – Mętno, Dolsko – Mirowo.
			2019	3	12 300,00	Środki własne	Naprawa drogi gminnej Wistaw – Gądko.
			2020	1	17 000,00	Środki własne	Budowa drogi w ul. Świerkowej w Moryniu – opracowanie dokumentacji.
			2020	1	34 025,00	Środki własne	Budowa drogi w ul. Pszczelarskiej w Moryniu – opracowanie dokumentacji.
			2020	1	3 690,00	Środki własne	Budowa drogi wewnętrznej – ul. Żeglarska w Moryniu.
		Starostwo Powiatowe w Gryfinie, ZGKiM	lipiec-sierpień 2019	3	39 459,00	Starostwo Powiatowe 50%, Gmina Moryń 50%	Budowa chodników przy ul. Lipowej i Chopina w Moryniu.
			czerwiec-sierpień 2020	3	89 990,00	Środki własne, Gmina Moryń	Budowa chodnika w miejscowości Moryń w ciągu drogi 1409Z.
		ZZDW	2019	3	460 330,00, w tym Gmina 24 000,00	Środki własne, Gmina Moryń, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego	Spowolnienie ruchu w m. Moryń przy ul. Odrzańskiej w ciągu DW 125.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
18.	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. nawierzchni o obniżonej hałaśliwości, ekranów akustycznych, w tym stosowanie naturalnych (w postaci ścian roślinności) lub półnaturalnych (rośliny pnące na ekranach), wałów ziemnych oraz zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg i ulic)	GDDKiA	2019	2	12 000,00	Środki własne	Utrzymanie żywoptotów o powierzchni 3 920 m ² .
			2020		12 270,00		
19.	Wprowadzanie do mpzp informacji z map akustycznych, zapisów dotyczących klasyfikacji terenów pod względem akustycznym, stosowanie zasad strefowania oraz elementów uspokojenia ruchu w centrach miast i na terenach mieszkaniowych	Gmina Moryń	2020	3	4 000,00	Środki własne	Nasadzenie 20 szt. drzew
			2019-2020		2		
20.	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego: w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego	Gmina Moryń, Starostwo Powiatowe w Gryfinie	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Pola elektromagnetyczne							
21.	Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych (zgodnie z PMS)	GIOŚ	2019-2020	0	-	-	Brak pomiarów w gminie Moryń. Od 2021 r. monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony będzie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311). W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznaczy się w każdym miesiące dla dwuletniego cyklu pomiarowego.
22.	Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zapisów dotyczących ochrony przed polami elektromagnetycznymi	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Plany ustalają zasady budowy sieci telekomunikacyjnych, linii elektroenergetycznych, nakazują zabezpieczenie środowiska przed emisją szkodliwych fal elektromagnetycznych.
23.	Prowadzenie ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne	Starostwo Powiatowe w Gryfinie	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne objętych obowiązkiem zgłoszenia. W 2019 r. nie zgłoszono żadnych instalacji z terenu gminy Moryń. W 2020 r. przyjęto informację o zmianie danych w zakresie wielkości i rodzaju emisji dla instalacji Orange w Wifnicy przy ul. Chojeńskiej 19/1 oraz Nowym Objezierzu nr 188/8; zmianie danych dla instalacji Plus w obrębie Gądno dz. nr 5; aktualizacji danych instalacji Play w Gądno, ul. Zielona dz. nr 9/2; zgłoszeniu instalacji Play w Starym Objezierzu dz. nr 28.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
24.	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM	Organizacje pozarządowe	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania z powodu braku zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym.
Gospodarowanie wodami							
25.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Chojnie	2019	2	7 811,99, w tym Gmina 6 124,79	Środki własne, Gmina Moryń	Udrożnienie i konserwacja rowów melioracyjnych.
			2020		13 730,97, w tym Gmina 5 000,00		
26.	Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych	RZGW	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb.
27.	Ograniczenie zużycia wody w obrębie terenów miejskich (ponowne wykorzystanie „wody szarej” i „deszczówki” do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recykulacja wody, zamykanie obiegu wody)	Gmina Moryń	2020	3	43 050,00	PROW	Zakup zbiornika o pojemności 25 000 l na deszczówkę do podlewania zieleni miejskiej. Zbiornik stanowi element odwodnienia targowiska miejskiego „Mój Rynek”.
		Mieszkańcy	2020	2	37 520,00	WFOŚiGW	Od 2020 r. funkcjonuje program „Moja woda” polegający na dofinansowaniu przez WFOŚiGW przedsięwzięć polegających na zatrzymaniu wody opadowej i zwiększeniu retencji. Przyznano 8 dofinansowań.
28.	Ograniczanie zużycia wody poprzez zmniejszenie strat na przesyłce oraz optymalizację wykorzystania istniejącej infrastruktury wodnej	Wodociągi Zachodnio-pomorskie	2019	2, 3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zakupiono i zamontowano agregat głębinowy w Kłęczcu, wykonano remont częściowy ogrodzenia oraz przebudowano szyb studni głębinowej w Mirowie, wykonano remont odźwiacza w Przyjezierzu, zabezpieczono antykorozyjnie wieże ciśnień w Witnicy, wymieniono 5 szt. nawiertek i przyłączy

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							wodociągowych w miejscowości Nowe Objezierze. Ponadto wykonywana jest bieżąca wymiana zasuw sieciowych, hydrantów, montaż i wymiana wodomierzy.
			2020	2, 3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zakupiono i zamontowano agregat głębinowy w Gądnie, wymieniono pompy poziome SK na pompy 65PJM 200 w Mirowie, wykonano remont odmanganiaczy fi 1400 kpl. 2 w Witnicy, zakupiono agregat głębinowy na stan stacji uzdatniania wody w Witnicy, wymieniono 696 wodomierzy na wodomierze z odczytem radiowym.
			2019	2, 3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wymieniono 4 szt. zasuw na sieci wodociągowej i 1 szt. hydrantu nadziemnego. Ponadto wykonywana jest bieżąca wymiana zasuw sieciowych, hydrantów.
			2020	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wymieniono w odzelażaczu na stacji uzdatniania wody w Moryniu dysze filtracyjne oraz złoże filtracyjne, wymieniono 1 pompę głębinową z silnikiem 7,5 kW.
		ZGKiM	2020	3	6 550,00	Środki własne	Remont kapitalny 2 sprężarek powietrza z przeznaczeniem do napowietrzania wody.
			2020	3	3 645,49	Środki własne	Zakup sprężarki powietrza.
			2020	3	12 326,60	Środki własne	Zakup pompy głębinowej z silnikiem 9,2 kWh.
			2020	3	3 440,00	Środki własne	Zakup sprężarki tłokowej powietrza typ PRO A39B 200.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
29.	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)	PZDR, mieszkańcy, ARiMR	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	PZDR organizuje bezpłatne szkolenia dla rolników. W raportowanym okresie na terenie gminy Moryń odbyły się następujące szkolenia: Wdrażanie programu azotanowego – 20.11.2019. Zasady integrowanej ochrony roślin – 26.06.2019 oraz 29.01.2020. Program działań mający na celu zmniejszenie zanieczyszczeń wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu oraz zbiór zasad dobrej praktyki rolniczej – 30.01.2019. Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, programu azotanowego oraz wymagań ramowej dyrektywy wodnej – 21.10.2020. ARiMR przyznaje rolnikom dofinansowanie w ramach PROW Poddziałanie 4.1.2. Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Żadna działka na terenie gminy Moryń nie została objęta dofinansowaniem.
30.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu	GIOŚ	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Więcej informacji w rozdz. 5.4.

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
31.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ	2019-2020	0	-	-	Brak przeprowadzonych kontroli.
32.	Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników oraz bezodpływowych przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco. Ilość zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w ostatnich latach przedstawiono w rozdz. 5.5.
Gospodarka wodno-ściekowa							
33.	Rozbudowa sieci wodociągowej w Aglomeracji Moryń	Gmina Moryń	2019	1	2 460,00	Środki własne	Opracowanie studium wykonalności dla zadania „Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Aglomeracji Moryń”. Zadanie rozpoczęto w 2020 r., przy ul. Jeziornej. Wartość projektu wyniesie 2 184 631,44 zł, w tym z RPO WZ 1 442 320,87 zł. Opis zadania i koszty ujęte także w punkcie 36 niniejszej tabeli.
34.	Monitoring i zarządzanie siecią kanalizacyjną oraz wodociągową	Wodociągi Zachodnio-pomorskie	2019	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zakupiono i zamontowano pompę cyrkulacyjną oraz wykonano modernizację poletek osadowych na oczyszczalni w Witnicy, wymieniono 30 mb. kanalizacji sanitarnej w ul. Moryńskiej w Witnicy. Wykonywane są również prace remontowe studni kanalizacyjnych.
			2020	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wykonano 5 nowych przyłączy wodociągowych, wykonano modernizację poletki osadowego na oczyszczalni ścieków w Witnicy, zakupiono i zamontowano przepływomierz do pomiaru ścieków

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							oczyszczonych na oczyszczalni ścieków w Witnicy. Wykonywane są również prace remontowe studni kanalizacyjnych.
		ZGKiM	2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wystąpiły awarie 5 szt. w tym na sieci 1 szt. i na przyłączach wodnych 4 szt. Ponadto wystąpiły jednostkowe nieszczelności przy połączeniach wodomierzowych w studzienkach wodomierzowych i w piwnicach budynków. Zakład wykonał 3 nowe przyłącza wodne do nowoprojektowanych budynków. Wykonano konserwację sieci i przyłączy kanalizacyjnych. Zarejestrowano 53 awarie na sieci kanalizacyjnej i przyłączach. Zakład obsługuje 6 przepompowi ścieków. Systematycznie wykonywano usuwanie usterek i czyszczenie pomp oraz komór na przepompowniach ścieków. W celu udrożnienia sieci kanalizacyjnej samochod asenizacyjny wyjeżdżał na awarie 49 razy. Powodem wzrostu ilości awarii najczęściej jest nieprawidłowe korzystanie z sieci kanalizacyjnej (odpady stałe itp.) oraz oszczędności zużycia wody.
			2019		4 800,00		Korzystanie 6 razy (2019 r.) i 4 razy (2020 r.) z usług samochodu specjalistycznego WUKO Kostrzyn do czyszczenia sieci kanalizacyjnej i przyłączy w związku z potrzebą mechanicznego usunięcia zatorów w instalacjach kanalizacyjnych na terenie miasta Moryń.
			2020	3	6 800,00	Środki własne	
			2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wymieniono 3 zasuwę na sieci wodociągowej. Nie zanotowano żadnych awarii na sieci i przyłączach wodociągowych. Wystąpiły tylko jednostkowe nieszczelności przy połączeniach wodomierzowych

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							<p>w studzienkach wodomierzowych i w piwnicach budynków. Zakład wykonat nowe odcinki sieci wodociągowej – 97 mb oraz przyłącza wodociągowe do 2 projektowanych budynków długości 18 mb.</p> <p>Wykonano konserwację sieci i przyłączy kanalizacyjnych, zlecono czyszczenie sieci i przyłączy kanalizacyjnych, wykonano udrożnienia sieci. Zarejestrowano 33 awarie na sieci i przyłączach kanalizacyjnych.</p> <p>Systematycznie wykonywano usuwanie usterek i czyszczenie pomp oraz komór na przepompowniach ścieków. W celu udrożnienia sieci kanalizacyjnej samochód asenizacyjny wyjeżdżał na awarie 39 razy. Powodem wzrostu ilości awarii najczęściej jest nieprawidłowe korzystanie z sieci kanalizacyjnej (odpady stałe itp.) oraz oszczędności zużycia wody.</p>
35.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Moryniu	Gmina Moryń	2019	3	1 149 234,57, w tym Gmina 486 162,33, RPO WZ 663 072,24	Środki własne, RPO WZ	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Moryniu.
			2020		3 809 482,36, w tym Gmina 1 122 388,48, RPO WZ 2 625 768,80		
			2019	1	20 635,00	Środki własne	Budowa systemu oczyszczania ścieków w sołectwie Bielín – zaktualizowanie dokumentacji w 2019 r.
			2020	1	16 395,00	Środki własne, PROW	

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2020	3	6 000,00	Środki własne	Wykonanie prac związanych z oczyszczeniem komór biobłoków na oczyszczalni ścieków w Moryniu.
36.	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Aglomeracji Moryń	Gmina Moryń	2019	1	2 460,00	Środki własne	Opracowanie studium wykonalności dla zadania „Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Aglomeracji Moryń”. Zadanie rozpoczęto w 2020 r., przy ul. Jeziornej. Wartość projektu wyniesie 2 184 631,44 zł, w tym z RPO WZ 1 442 320,87 zł. Opis zadania i koszty ujęte także w punkcie 33 niniejszej tabeli.
			2019	3	11 070,00	Środki własne	Modernizacja i naprawa przydomowych oczyszczalni ścieków w Dolsku.
37.	Dotacje i budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, dla których budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie lub technicznie	Gmina Moryń	2020	1	3 075,00	Środki własne	Budowa zbiorczej przydomowej oczyszczalni ścieków dla trzech budynków wielorodzinnych w Macierzy – opracowano dokumentację budowlaną.
38.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
39.	Promowanie dobrych nawyków w zakresie gospodarki ściekowej w gospodarstwach domowych i rolnych	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.
Zasoby geologiczne							
40.	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli	OUG	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Nie zgłoszono miejsc niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin i nie zostało wszczęte w tej sprawie żadne postępowanie administracyjne.
41.	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	OUG, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodnio-pomorskiego	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Nie przeprowadzono kontroli zakładów górniczych wydobywających kopalinę na podstawie wydanych decyzji koncesyjnych na terenie gminy Moryń. Realizacja koncesji jest weryfikowana przez Marszałka poprzez kontrole nadsyłanych informacji dotyczących opłat eksploatacyjnych.
42.	Ochrona zasobów mineralnych uwzględnianie w dokumentach planistycznych	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Plany uwzględniają, w przypadku ich wystąpienia, udokumentowane złoża surowców mineralnych. Dopuszcza się eksploatację powierzchniową surowców mineralnych na zasadach określonych w przepisach szczegółowych. Podjęto uchwałę o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego w zakresie ujawnienia aktualnych granic złóż

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							surowców mineralnych. Wykaz złóż mineralnych znajduje się w rozdz. 5.6.
43.	Działania promujące gospodarkę naturalnymi i ich ochrona edukacyjne racjonalną zasobami	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.
Gleby							
44.	Wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach pokolejowych	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.
45.	Promocja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych	ARIMR	2019	2	73 173,51	PROW	Przyznawanie rolnikom dofinansowań w ramach PROW Działanie 10 Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne: 7 pakietów obejmujących rolnictwo zrównoważone, ochronę gleb i wód, zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych, cenne siedliska na i poza obszarami Natura 2000, zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin i zwierząt w rolnictwie. W 2019 i 2020 r. przyznano po 3 dotacje dla producentów rolnych.
			2010		67 793,34		
46.	Ochrona gruntów rolnych przed zmianą zagospodarowania uwzględnianie ich przez ich przez oznaczenia w dokumentach planistycznych	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące tereny rolnicze zakazują zabudowy z wyłączeniem inwestycji określonych uzupełniającym przeznaczeniem terenu.

Report z Prog. Planu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
47.	Rekultywacja zdegradowanych i zdewastowanych, w kierunku rolnym, leśnym lub innym gruntów	Właściciele terenów	2019	3	W ramach własnej działalności	Środki własne	Zgodnie z danymi Starostwa Powiatowego w Gryfinie w 2019 r. było 5,60 ha gruntów zdewastowanych, które zostały zrehabilitowane w kierunku rolnym. Obecnie brak jest gruntów wymagających rekultywacji.
48.	Uprawa roślin energetycznych na glebach niskiej jakości	Właściciele terenów	2019-2020	2	W ramach własnej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb i możliwości.
49.	Wprowadzenie, odtworzenie zadzierwień śródpolnych służące ochronie gleb przed erozją wietrzną, poprawie stosunków mikroklimatycznych i biocenotycznych	Właściciele terenów	2019-2020	2	W ramach własnej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane na bieżąco zależnie od potrzeb i możliwości.
50.	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych na gruntach rolnych i innych niż rolne	Właściciele terenów	2019-2020	0	-	-	ARIMR przyznaje rolnikom dofinansowanie w ramach PROW Poddziałanie 8.1. Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych. Nie przyznano żadnych kwot dla producentów z gminy Moryń (brak złożonych wniosków).
51.	Promocja rolnictwa ekologicznego i integrowanego oraz informacja nt. dobrych praktyk rolniczych	PZDR, ARIMR	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	PZDR organizuje bezpłatne szkolenia dla rolników. W raportowanym okresie na terenie gminy Moryń odbyły się następujące szkolenia: Wdrażanie programu azotanowego – 20.11.2019. Zasady integrowanej ochrony roślin – 26.06.2019 oraz 29.01.2020.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
							<p>Program działań mający na celu zmniejszenie zanieczyszczeń wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu oraz zbiór zasad dobrej praktyki rolniczej – 30.01.2019.</p> <p>Upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych mających na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniami azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych, programu azotanowego oraz wymagań ramowej dyrektywy wodnej – 21.10.2020.</p> <p>ARiMR przyznaje rolnikom dofinansowanie w ramach PROW Działanie 11. Rolnictwo ekologiczne. Nie przyznano żadnych kwot dla producentów z gminy Moryń (brak złożonych wniosków).</p>
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
52.	Egzekwowanie wynikających o utrzymaniu w porządku i regulaminu utrzymywania czystości i porządku zapisów z ustawy czystości gminie	Związek Gmin Dolnej Odry	2019-2020	2	W ramach gospodarowania odpadami	Środki własne	Unieszkodliwianie odpadów komunalnych oraz organizowanie systemu logistycznego zbiórki odpadów na terenie działania Związku.
53.	Prowadzenie selektywnego zbierania komunalnych odpadów	Związek Gmin Dolnej Odry	2019	2	12 602 686,29 – koszt odbioru odpadów na terenie całego Związku 10 770 463,70 – koszt odbioru	Środki własne	Odbiór, transport i zagospodarowanie z nieruchomości zamieszkałych odpadów komunalnych gromadzonych w sposób selektywny, w pojemnikach w zabudowie wielorodzinnej oraz w workach w zabudowie jednorodzinnej, obejmujące następujące frakcje:

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
					odpadów na terenie całego Związku		a) papier, tekturę, czasopisma, gazety itp., w tym opakowania, b) szkło, odpady ze szkła bezbarwnego i kolorowego, c) metal, tworzywa sztuczne, w tym opakowania wielomateriałowe i typu tetrapak. Szczegółowe informacje o ilości odebranych odpadów znajdują się w rozdz. 5.8.
54.	Osiągnięcie poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wskazanych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Związek Gmin Dolnej Odry	2019-2020	2	W ramach gospodarowania odpadami	Środki własne	Osiągnięto w 2020 r. wymagane poziomy dla papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz odpadów biodegradowalnych. Nie odebrano odpadów budowlanych oraz w 2019 r. biodegradowalnych. Szczegółowe poziomy przedstawiono w tabeli 5. Wskaźniki monitoringu.
55.	Wykonanie sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Związek Gmin Dolnej Odry	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zadanie realizowane corocznie.
56.	Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Gmina Moryń	2019	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zlokalizowano trzy dzikie wysypiska odpadów komunalnych, które znajdowały się w Starym Objezierzu, Włtnicy i Bielinie. Burmistrz Morynia wydał decyzje nakazujące usunięcie zgromadzonych odpadów.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
			2020	3	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zlokalizowano jedno dzikie wysypisko odpadów komunalnych, które znajdowało się w obrębie ewidencyjnym Przyjezierze II. Burmistrz Morynia wydał decyzję nakazującą usunięcie zgromadzonych odpadów.
57.	Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Moryń na lata 2008 - 2032	Gmina Moryń	2019	3	878,85	Środki własne	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych z 3 nieruchomości.
			2020	3	2 436,13	Środki własne	Usunięcie azbestowych pokryć dachowych z 4 nieruchomości.
58.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi	Gmina Moryń	2019		3 041,00		Od wielu lat prowadzone są działania, których celem jest zapewnienie mieszkańcom możliwości życia w zdrowym środowisku i oddychania czystym powietrzem. Od 1996 r. w gminie Moryń w kwietniu i wrześniu prowadzone są akcje „Dzień Ziemi” i „Sprzątanie świata”. Akcje kierowane są do szkół, sołectw, stowarzyszeń, mieszkańców gminy, zarządców dróg i lasów z terenu gminy Moryń.
			2020	2	5 735,00	Środki własne	Sposób realizacji: dofinansowanie przez Gminę zakupu materiałów do przeprowadzenia ww. akcji, transportu odpadów na składowisko odpadów. Ponadto poza akcjami usuwane są dzikie wysypiska śmieci. Działania mają na celu edukację mieszkańców w zakresie ograniczania wprowadzania trujących zanieczyszczeń do atmosfery np. przez ograniczenie spalania butelek PET, wyrobów z gumy, opakowań typu tetrapak, resztek farb, opon, przepracowanych olei, nieodpowiedniego opatu stosowanego w gospodarstwach domowych itp.

Raport z Prog. . . . .iu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za . . . .ta 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
Zasoby przyrodnicze							
59.	Zapewnienie właściwej ochrony różnorodności biologicznej oraz walorów krajobrazowych w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Wybrane plany zakazują działań mogących prowadzić do zniszczenia stanowisk chronionych gatunków zwierząt i roślin, ustalają obowiązek zachowania istniejących terenów leśnych, śródpolnych zadrzewień i zakrzaceń.
60.	Uwzględnienie w dokumentach planistycznych form ochrony przyrody	Gmina Moryń	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uwzględniają, w przypadku ich wystąpienia, tereny leżące w granicach form ochrony przyrody. Zakazują działalności mogącej mieć negatywne oddziaływanie na przedmiot ochrony w obszarach chronionych, zgodnie z przepisami szczególnymi. Wykaz form ochrony przyrody znajduje się w rozdz. 5.9
61.	Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy	Gmina Moryń	2019	2	151 609,20	Środki własne	Prace pielęgnacyjne terenów zielonych, odkrzaczanie dróg, zabiegi pielęgnacyjne i przycinka drzew, utrzymanie rabatów kwiatowych, trawników, skwerów parkowych.
			2020		162 542,76		
62.	Monitoring obszarów objętych działaniami ochrony czynnej	RDOŚ	2020	3	19 800,00	POIiŚ – Inwentaryzacja cennych siedlisk	Inwentaryzacja gatunku bobra europejskiego na obszarze Natura 2000 Dolna Odra – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie gatunku.

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
	(w szczególności obszarów Natura 2000)		2020-2021	1	50 000,00	przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenie Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych, koszt podany dla całych obszarów Natura 2000	Inwentaryzacja gatunków traszka grzebieńniasta oraz kumak nizinny na obszarze Natura 2000 Dolna Odra – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie gatunku traszka grzebieńniasta. Inwentaryzacja gatunków bielik, kania ruda, kania czarna, rybołów na obszarze Natura 2000 Ostoja Cedyńska – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie powyższych gatunków. Inwentaryzacja gatunków żuraw, krakwa, rybitwa czarna na obszarze Natura 2000 Ostoja Cedyńska – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie powyższych gatunków.
			2020-2021	1	100 000,00		Inwentaryzacja gatunków żuraw, krakwa, rybitwa czarna na obszarze Natura 2000 Ostoja Cedyńska – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie powyższych gatunków.
			2020-2021	1	70 000,00		Inwentaryzacja gatunków żuraw, krakwa, rybitwa czarna na obszarze Natura 2000 Ostoja Cedyńska – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie powyższych gatunków.
			2020-2021	1	90 000,00		Inwentaryzacja gatunków żuraw, gęś zbożowa, gęś białoczelna, krakwa (populacje migrujące) – na obszarze gminy Moryń stwierdzono występowanie powyższych gatunków.
63.	Czynna ochrona siedlisk przyrodniczych oraz gatunków objętych ochroną	RDOŚ	2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Ustanowienie stref ochrony o których mowa w art. 60 ust. 3 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021, poz. 1098) dla bielika, bociana czarnego oraz sokoła wędrownego.
64.	Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody	Gmina Moryń, RDOŚ	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.
65.	Ochrona, pielęgnacja i utrzymanie terenów leśnych	Nadleśnictwo Mieszkowice	2019-2020	3	394 947,55	Środki własne	Pielęgnacja upraw i młotników (koszenia, czyszczenia wczesne, czyszczenia późne), utrzymanie terenów leśnych – odnowienia i zalesienia.

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
66.	Identyfikacja miejsc występowania oraz eliminacja gatunków obcych inwazyjnych	Gmina Moryń, RDOŚ, Nadleśnictwo Mieszkowice	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania.
67.	Monitoring zagrożeń antropogenicznych lasu i zapobieganie ich skutkom (zagrożenia pożarowe, nielegalne składowiska odpadów, nielegalna wycinka)	Nadleśnictwo Mieszkowice	15.03.2019-13.10.2019	2	26 500,00	Środki własne	Obserwacja obszarów leśnych przy wykorzystaniu systemu kamer telewizyj przemysłowej, w tym wykrywanie, lokalizowanie i zgłaszanie pożarów do jednostek Państwowej Straży Pożarnej.
			13.03.2020-14.10.2020	2	3 175,00	Środki własne	Likwidowanie pożarów i ich skutków, w tym udział w akcjach gaśniczych, dogaszanie i dozorowanie pożarzystk.
68.	Budowa infrastruktury turystycznej w sąsiedztwie terenów wodnych (rzeki, jeziora) za zachowaniem zasad bezpieczeństwa	Gmina Moryń	2019-2020	2	31 220,00	Środki własne	Uprzątnięcie i utylizacja odpadów wyrzuconych nielegalnie na terenach leśnych.
			2020	3	10 620,00, w tym lampa solarna 7 000,00	Grant sołecki	Zagospodarowanie terenu przy jeziorze Bielińskim i montaż lampy solarniej na działce nr 118 obręb Bielin.
69.	Wsparcie zaplecza dydaktycznego oraz infrastruktury służącej edukacji ekologicznej oraz ochronie walorów przyrodniczych	Nadleśnictwo Mieszkowice	2020	3	15 000,00	Grant sołecki	Dostawa i montaż pomostu rekreacyjnego pływającego w kształcie litery „T” dla sołectwa Przyjezierze.
			2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Przekazanie środków Gminie Moryń na podstawie zawartych umów (darowizn).

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Nazwa zadania	Realizatorzy	Okres realizacji zadań	Ocena realizacji zadania	Koszty poniesione [brutto, zł]	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje
70.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody oraz na temat znaczenia i roli lasów	Gmina Moryń	2019	3	6 000,00	Środki własne	Opracowanie Programu Ochrony Środowiska.
		Nadleśnictwo Mieszkowice	2019-2020	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Zajęcia edukacyjne w szkołach na terenie gminy Moryń.
		Nadleśnictwo Chojna, placówki oświatowe	2019	2	W ramach bieżącej działalności	Środki własne	Udział w konkursie plastycznym organizowanym przez Nadleśnictwo Chojna „Mieszkańcy lasu”.
Zagrożenia poważnymi awariami							
71.	Usunięcie skutków awarii w środowisku	Komenda Powiatowa PSP w Gryfinie	2019-2020	0	-	-	Nie miały miejsca poważne awarie zagrażające środowisku.
72.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego	RDOŚ	2019-2020	0	-	-	Nie wystąpiły zanieczyszczenia środowiska.
73.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Gmina Moryń	2019-2020	0	-	-	Brak realizacji zadania. Na terenie gminy Moryń nie występują zakłady o dużym ani o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i nie istnieje duże zagrożenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii.

4. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

Jak wynika z tabeli nr 4 w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. w ramach Programu Ochrony Środowiska wyznaczone zostały 73 zadania. Z tych 73 zadań, podjęto się realizacji 54. Poniżej przedstawiono ilość zrealizowanych zadań w poszczególnych obszarach. Należy podkreślić, iż wiele zadań wpisuje się w realizację więcej niż jednego strategicznego celu długoterminowego.

Tabela 5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska

L.p.	Obszar interwencji	Liczba zadań wyznaczonych	Liczba zadań zrealizowanych/realizowanych
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza	13	11
2.	Zagrożenia hałasem	7	3
3.	Pola elektromagnetyczne	4	2
4.	Gospodarowanie wodami	8	7
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	7	5
6.	Zasoby geologiczne	4	3
7.	Gleby	8	6
8.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	7	7
9.	Zasoby przyrodnicze	12	10
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	3	0
Suma		73	54

Stopień realizacji zadań dla gminy Moryń wynosi 73,97%.

Niezrealizowane zadania dotyczyły głównie działań kontrolnych, monitoringowych oraz edukacyjnych, a spowodowane to było nie objęciem gminy Moryń programem monitoringowym, nie było także potrzeby realizacji niektórych zadań, w tym o charakterze interwencyjnym (np. w obszarze zagrożenia poważnymi awariami). Udało się podjąć wykonania prawie wszystkich zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury technicznej i przyrodniczej. Jedynym większym zadaniem, którego realizacji się nie podjęto było wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach pokolejowych.

5. Ocena systemu monitoringu

W celu oceny wpływu realizacji zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska na poprawę środowiska na terenie gminy Moryń zestawiono wartości wskaźników monitoringu, porównując stan z 2018 roku (rok bazowy) ze stanem na lata 2019-2020. W kolejnych podrozdziałach przedstawiono aktualny stan środowiska naturalnego na terenie gminy Moryń.

Tabela 6. Wskaźniki monitoringu

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
Ochrona klimatu i jakości powietrza						
Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej						
1.	Dwutlenek siarki (SO ₂)	klasa	A	A	A	
2.	Dwutlenek azotu (NO ₂)	klasa	A	A	A	
3.	pył zawieszony PM10	klasa	C	A	A	
4.	pył zawieszony PM _{2,5} – faza I (poziom do osiągnięcia do 2015 r.)	klasa	A	A	A	
5.	pył zawieszony PM _{2,5} – faza II (poziom do osiągnięcia do 2020 r.)	klasa	C1	A1	A1	
6.	Benzen (C ₆ H ₆)	klasa	A	A	A	
7.	Tlenek węgla (CO)	klasa	A	A	A	
8.	Ołów (Pb)	klasa	A	A	A	
9.	Arsen (As)	klasa	A	A	A	
10.	Kadm (Cd)	klasa	A	A	A	
11.	Nikiel (Ni)	klasa	A	A	A	

Raport z Prognozy i Oceny Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
12.	Benzo(a)piren (B _a P)	klasa	C	C	C	
13.	Ozon (O ₃) – poziom docelowy	klasa	A	A	A	
14.	Ozon (O ₃) – cel długoterminowy	klasa	D2	D2	D2	
15.	Liczba zmodernizowanych kotłowni	szt.	b.d.	36	16	
16.	Ilość wymienionego oświetlenia ulicznego	szt.	b.d.	5	9	
17.	Długość ścieżek rowerowych	km	0,5	0,5	13,7	
18.	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.	b.d.	10	9	
19.	Liczba instalacji OZE w małej instalacji	szt.	0	1	1	
Zagrożenia hałasem						
20.	Poziom hałasu wzdłuż dróg	dB	b.p.	b.p.	b.p.	
Pola elektromagnetyczne						
21.	Liczba punktów pomiarowych w których zanotowano przekroczenia	szt.	0	0	0	
Gospodarowanie wodami						
22.	Zużycie wody na potrzeby przemysłu	dam ³	0	0	16	

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
23.	Ilość JCWP o złym stanie ogólnym	szt.	4	4	4	
Gospodarka wodno-ściekowa						
24.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	35,0	37,1	37,2	
25.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	98,6	98,6	b.d.	
26.	Długość czynnej sieci rozdzielczej kanalizacyjnej	km	18,3	18,4	18,5	
27.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	54,3	54,5	b.d.	
28.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	41	45	36	
Zasoby geologiczne						
29.	Wydobycie surowców mineralnych	tys. t	226	338	423	
Gleby						
30.	Powierzchnia gruntów zrekultywowanych w ciągu roku ogółem	ha	5,60	5,60	0	
Gospodarka odpadami						
31.	Odpady komunalne odbierane od właścicieli nieruchomości objętych systemem gospodarki komunalnej	Mg	1 328,147	1 117,890	1 366,280	

Raport z Prognozy Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	Zmiana wskaźnika*
32.	Poziom recyklingu przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	%	33,97 Wymagane ≥30	31,04 Wymagane ≥40	110,21 Wymagane ≥50	
33.	Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiorkowych	%	nie dotyczy Wymagane ≥50	nie dotyczy Wymagane ≥60	nie dotyczy Wymagane ≥70	
34.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	%	nie dotyczy Wymagane ≤40	nie dotyczy Wymagane ≤40	0 Wymagane ≤35	
Zasoby przyrodnicze						
35.	Powierzchnia obszarów chronionych	ha	3 067,23	3 067,23	3 078,28	
Zagrożenia poważnymi awariami						
36.	Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii	szt.	0	0	0	

źródło: GUS, GIOŚ, Urząd Miejski w Moryniu, Starostwo Powiatowe w Gryfnie, WFOŚiGW

*Gdzie:

kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,

kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika.

Stan wskaźników monitoringu na terenie gminy Moryń na przestrzeni analizowanego okresu poprawił się lub nie uległ zmianie przy zachowaniu pozytywnej wartości w 32 przypadkach, natomiast w 4 wykazał negatywną wartość.

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

Emisję zanieczyszczeń do powietrza powodują zarówno źródła naturalne, jak i antropogeniczne. Do tych pierwszych zaliczamy zjawisko wietrzenia skał, pożary czy procesy biologiczne (rozkład materii organicznej, pylenie roślin). Zanieczyszczeniami związanymi z działalnością człowieka są natomiast: przemysł energetyczny, transportowy, sektor komunalno-bytowy. Zanieczyszczanie powietrza dzieli się na pyłowe i gazowe. Do zanieczyszczeń pyłowych zalicza się pyły zawieszane PM10 i PM2,5, które uważa się za najpoważniejsze zagrożenie zdrowia ludzi. Ma to związek ze zróżnicowaniem wielkości ich cząsteczek oraz składu chemicznego. Mogą zawierać metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i rakotwórcze oraz toksyczne związki organiczne, takie jak wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne (WVA). Ponadto pyły zawieszane mogą być nośnikiem bakterii i wirusów, które są przyczyną podrażnień układu oddechowego i alergii. Pyły mają również szkodliwy wpływ na rośliny, gdyż osadzając się na powierzchni liści pochłaniają światło i zatykają aparaty szparkowe, utrudniając proces fotosyntezy. Największy wpływ na wielkość ich emisji mają źródła bytowo-komunalne, określane jako źródła powierzchniowe tzw. niska emisja. Drugą istotną przyczyną tych zanieczyszczeń są emisje pochodzące z energetyki zawodowej i transportu.

Monitoring GIOŚ w Szczecinie³

Zgodnie z art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.), oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2012 poz. 914) dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto nie będące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, niewchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców.

Województwo zachodniopomorskie zostało podzielone na 3 strefy: aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefa zachodniopomorska w skład której wchodzi pozostała część województwa.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie prowadził monitoring jakości powietrza za pomocą 11 stacji pomiarowych. Zakres prowadzonego monitoringu obejmuje pomiary stężeń dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), benzenu (C₆H₆), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM2,5 i PM10, a także ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (B(a)P) zawartych w pyłe PM10. W celu ochrony roślin prowadzi się monitoring metodą automatyczną stężeń dwutlenku siarki (SO₂), tlenku azotu (NO) i ozonu (O₃). Na terenie gminy

³ Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2019, 2020, GIOŚ w Szczecinie 2020, 2021.

Moryń nie było zlokalizowanej stacji pomiarowej. W powiecie gryfińskim stacja pomiarowa ulokowana była w miejscowości Widuchowa.

Klasyfikacja stref

Ocenę jakości powietrza i obserwację zmian dokonano w ramach państwowego monitoringu środowiska w strefach, które sklasyfikowano na podstawie poziomów substancji w powietrzu oraz poziomów dopuszczalnych z dozwolonymi przypadkami przekroczeń, poziomów docelowych oraz poziomów celów długoterminowych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ochronę roślin, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 845). Zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE:

- **poziom dopuszczalny** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany,
- **poziom docelowy** oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie,
- **poziom celu długoterminowego** oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
powyżej poziomu docelowego	ozon O ₃ ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM ₁₀), kadm Cd (zawartość w PM ₁₀), nikiel Ni (zawartość w PM ₁₀), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM ₁₀)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

źródło: GIOŚ

Strefę zachodniopomorską obejmującą gminę Moryń zaliczono w 2017 r. do klasy C ze względu na przekroczenia poziomów docelowych benzo(a)pirenu. Ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego ozonu strefę zakwalifikowano do klasy D2. Dla pozostałych substancji strefę zaliczono do klasy A, oznaczającej poziom stężenia nie przekraczający poziomów dopuszczalnych i docelowych. Biorąc pod uwagę ochronę roślin strefę zachodniopomorską zaliczono do klasy D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu oraz do klasy A oznaczającej brak przekroczeń wartości dopuszczalnych dla tlenków azotu i dwutlenku siarki oraz poziomu docelowego ozonu.

W ramach omawianej oceny GIOŚ w Szczecinie wyznaczył również obszary przekroczeń wartości normatywnych benzo(a)pirenu na terenie stref województwa zachodniopomorskiego. Gmina Moryń, w przeciwieństwie do poprzedniego raportowanego okresu, nie została do nich zaliczona, co oznacza poprawę jakości powietrza pod względem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem.

5.2. Zagrożenia hałasem

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, charakteryzującym się dużą ilością i różnorodnością źródeł oraz powszechnością występowania. Hałas jest uznawany za czynnik, który w największym stopniu wpływa na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku ludzi. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Powoduje on między innymi zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Występujący w środowisku naturalnym hałas spowodowany działalnością człowieka można podzielić na komunikacyjny i przemysłowy (instalacyjny). Czynnikiem wpływającym na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie i płynność ruchu, procentowy udział pojazdów ciężarowych w strumieniu pojazdów, prędkość strumienia pojazdów, położenie drogi oraz rodzaj nawierzchni, ukształtowanie terenu, przez który przebiega trasa komunikacyjna,

charakter obudowy trasy i rodzaj sąsiadującej z trasą zabudowy. Źródłami hałasu przemysłowego są dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia, a także wyposażenie zakładów przemysłowych, rzemieślniczych i usługowych oraz procesy technologiczne w nich zachodzące.

W ostatnich latach na terenie gminy Moryń nie były prowadzone pomiary hałasu komunikacyjnego. Ze względu na brak zakładów przemysłowych hałas przemysłowy nie występuje na terenie gminy Moryń.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące (PEM) występuje w postaci naturalnej (źródłami są Ziemia, Słońce, zjawiska atmosferyczne) oraz sztucznej (związane z powszechnym wykorzystywaniem energii elektrycznej oraz nowych technik radiowych). Pola elektromagnetyczne występują w otoczeniu wszystkich urządzeń elektrycznych.

Podstawowymi źródłami pól elektromagnetycznych są:

- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- stacje radiowe i telewizyjne,
- stacje radiolokacyjne,
- linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia,
- urządzenia powszechnego użytku, art. kuchenki mikrofalowe, aparaty komórkowe.

GIOŚ prowadził w ramach jednego z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska pomiary poziomów promieniowania elektromagnetycznego w środowisku w 135 punktach w trzyletnich cyklach pomiarowych, po 45 punktów dla każdego roku. W każdym z tych 45 punktów pomiary wykonywało się raz w roku kalendarzowym. Pomiarami objęto tereny miast powyżej 50 tys. mieszkańców, pozostałe miasta i tereny wiejskie, ustalając na każdym z wymienionych obszarów badawczych po 15 punktów pomiarowych, zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności.

Na terenie gminy Moryń nie było zlokalizowanego punktu pomiarowego. Badania przeprowadzone w latach 2019-2020 wykazały, że w żadnym punkcie kontrolno-pomiarowym w województwie zachodniopomorskim nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych promieniowania elektromagnetycznego wynoszących 7 V/m. Średnia arytmetyczna dla pozostałych miast wyniosła 0,49 V/m (2019 r.) i 0,72 V/m (2020 r.), a dla terenów wiejskich 0,47 V/m (2019 r.) i 0,49 V/m (2020 r.). Pozwala to stwierdzić, że również na terenie gminy Moryń brak jest realnego zagrożenia nadmiernym poziomem pól elektromagnetycznych.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Wody powierzchniowe

Gmina Moryń leży w obszarze dorzecza Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Ciekami wodnymi tworzącymi sieć hydrologiczną gminy są rzeki Słubia (długość w obszarze gminy 16 890,06 m), Kurzyca (65,89 m), Kalica (4 607,75 m) i Dopływ spod Macierzy (2 499,04 m) będące ciekami naturalnymi, oraz ciek sztuczny Kanał A (rurociąg) o długości 3 827,69 m. Ponadto na terenie gminy znajduje się wiele naturalnych zbiorników

wodnych. Powstały one na skutek lodowca i tworzą one malowniczy krajobraz. Czynnikiem kształtującymi misy jezior były żłobienia i akumulacja lodowca, erozja wód lodowcowych i wytapianie się brył martwego lądu. Największym zbiornikiem jest jezioro Morzycko o powierzchni 342,7 ha. Innymi ważnymi jeziorami (o powierzchni poniżej 30 ha) są Bielińskie, Objezierze, Mierno⁴.

Obszar gminy Moryń leży w zlewniach 6 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) – 2 stojących i 4 płynących – które zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 8. JCWP znajdujące się na obszarze gminy Moryń

Kod JCWP	Nazwa JCWP
LW10982	Narost
LW10983	Morzycko
RW60001819169	Słubia
RW600018191869	Kalica
RW60002119199	Odra od Warty do Odry Zachodniej
RW60002319147	Kurzyca

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Rysunek 4. Układ sieci hydrograficznej na terenie gminy Moryń

źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>, opracowanie własne

⁴ Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Stan wód powierzchniowych

Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624) przy czym zgodnie z ust. 3 i 5 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych oraz obserwacje elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego należą do kompetencji organów Inspekcji Ochrony Środowiska.

Celem wykonywania badań jest stworzenie podstaw do podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem, w tym ochrony przed eutrofizacją powodowaną wpływem sektora bytowo-komunalnego i rolnictwa oraz ochrony przed zanieczyszczeniami przemysłowymi, w tym zasoleniem i substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska wodnego.

Ogólna ocena stanu JCWP jest wypadkową klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Część wód może być oceniana jako w stanie dobrym tylko i wyłącznie w przypadku, kiedy jej stan/potencjał ekologiczny jest co najmniej dobry i stan chemiczny jest dobry. W przypadku stanu/potencjału poniżej stanu dobrego lub stanu chemicznego poniżej dobrego, część wód jest oceniona jako w stanie złym, niezależnie od oceny drugiego komponentu lub od dostępności oceny dla drugiego komponentu. W tabeli przedstawiono ocenę jakości rzecznych JCWP poddanych w latach 2019-2020 monitoringowi i obejmujących teren analizowanej gminy, na obszarze której nie były jednak zlokalizowane punkty pomiarowo-kontrolne⁵.

Tabela 9. Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Moryń

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa elementów biologicznych*	Klasa obserwacji hydromorfologicznych*	Klasa elementów fizykochemicznych*	Stan/potencjał ekologiczny*	Stan chemiczny	Stan ogólny
2019							
Słubia	Słubia – ujście do Odry (m. Stare Łysogórki)	4	1	>2	4	poniżej dobrego	zły
Odra od Warty do Odry Zachodniej	Odra – powyżej ujścia Rurzyca (m. Krajnik Dolny)	4	1	>2	4	poniżej dobrego	zły
Kurzyca	Kurzyca – ujście do Odry	5	1	>2	5	poniżej dobrego	zły

⁵ Ocena stanu jednolitych części wód przejściowych i wód przybrzeżnych w latach 2014-2019 – tabela, GIOŚ, Warszawa 2020. Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2020 – tabela, GIOŚ, Warszawa 2021.

Nazwa JCWP	Punkt pomiarowo-kontrolny	Klasa elementów biologicznych*	Klasa obserwacji hydromorfologii cznych*	Klasa elementów fizyko-chemicznych*	Stan/potencjał ekologiczny*	Stan chemiczny	Stan ogólny
	(poniżej Kłosowa)						
2020							
Słubia	Słubia – ujście do Odry (m. Stare Łysogórki)	-	-	-	-	poniżej dobrego	-
Kalica	Kalica – ujście do Rurzycy	4	2	>2	-	poniżej dobrego	-
Odra od Warty do Odry Zachodniej	Odra – powyżej ujścia Rurzycy (m. Krajnik Dolny)	3	-	>2	-	poniżej dobrego	-
Kurzyca	Kurzyca – ujście do Odry (poniżej Kłosowa)	-	-	-	-	poniżej dobrego	-

źródło: GIOŚ

- * 1 – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny,
- 2 – stan/potencjał dobry,
- 3 – stan/potencjał umiarkowany,
- 4 – stan/potencjał słaby,
- 5 – stan/potencjał zły

Z powyższych danych wynika, że ogólny stan JCWP obejmujących gminę Moryń jest zły.

Jezioro Morzycko, o powierzchni 342,7 ha i maksymalnej głębokości 60 m, na zachodnim brzegu którego usytuowane jest miasto Moryń, zostało w 2007 r. włączone do krajowej sieci reperowej i od tamtego roku badania monitoringowe akwenu prowadzone są corocznie. Program pomiarowy jezior reperowych zakłada, że w każdym kolejnym sezonie pomiarowym są realizowane badania fitoplanktonu oraz wskaźników fizykochemicznych wspomagających badania biologiczne, a częstotliwość tych badań wynosi 6 razy w sezonie wegetacyjnym. Badania pozostałych wskaźników biologicznych oraz zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych wykonywane są co 3 lata, a badania stanu chemicznego co 6 lat. Ocena stanu jeziora Morzycko przedstawiono w tabeli⁶.

⁶ Ocena stanu jednolitych części wód jezior w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu – tabela, GIOŚ, Warszawa 2020. Klasyfikacja wskaźników jakości jednolitych części wód jezior w roku 2020 – tabela, GIOŚ, Warszawa 2021.

Tabela 10. Wyniki oceny jakości jeziora Morzycko

Wskaźnik	Wartość	
	2019	2020
Nazwa JCWP	Morzycko	
Nazwa punktu kontrolno-pomiarowego	Jezioro Morzycko – głębocek – 60,0 m	
Klasa elementów biologicznych*	2	3
Obserwacje hydromorfologiczne*	2 (2017 r.)	>1
Klasa elementów fizyko-chemicznych*	>2	2
Stan/potencjał ekologiczny*	3	-
Stan chemiczny	dobry (2014 r.)	-
Ocena stanu	zły stan wód	-

źródło: GIOŚ

- * 1 – stan bardzo dobry/potencjał maksymalny,
- 2 – stan/potencjał dobry,
- 3 – stan/potencjał umiarkowany,
- 4 – stan/potencjał słaby,
- 5 – stan/potencjał zły

5.4.2. Wody podziemne

Gmina Moryń w całości znajduje się w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 23. Składa się ona z 3 pięter wodonośnych: czwartorzędowego, czwartorzędowo-neogeńskiego i kredowego (jedynie w niewielkim rejonie Gryfina), na litologię których składają się piaski, piaski ze żwirami, piaski pylaste i margle.

Stan wód podziemnych

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 624) zobowiązuje Państwową Służbę Hydrogeologiczną do wykonywania badań i oceny stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych. Badania i klasyfikację wód podziemnych w punktach sieci krajowej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonuje PIG-PIB w Warszawie przy koordynacji i na zlecenie GIOŚ, natomiast w sieci regionalnej wykonuje WIOŚ.

Celem monitoringu wód podziemnych jest dostarczenie informacji o jakości tych wód, obserwacja zachodzących zmian chemizmu oraz sygnalizacja zagrożeń w skali regionu i kraju. Wyniki badań i ocen są pomocne do optymalizacji związanych z ochroną i gospodarowaniem zasobami wód działów, mających na celu utrzymanie lub osiągnięcie ich dobrego stanu. JCWPd nr 23 była badana w 2019 r., a 1 punkt monitoringowy znajdował się na terenie gminy Moryń. Wyniki przedstawiono poniżej⁷.

⁷ 2019 – Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, GIOŚ, Warszawa 2020.

Tabela 11. Wyniki oceny jakości JCWPd na terenie gminy Moryń (2019 r.)

Wskaźnik	Wynik
Miejscowość	Gądno
Nr punktu pomiarowego MONBADA	859
Głębokość do stropu warstwy wodonośnej (m p.p.p.t.)	20,00
Rodzaj punktu pomiarowego	Studnia wiercona
Użytkowanie terenu	Grunty orne
Klasa jakości	II

źródło: GIOŚ

- * I – wody bardzo dobrej jakości,
 II – wody dobrej jakości,
 III – wody zadowalającej jakości,
 IV – wody niezadowalającej jakości,
 V – wody złej jakości.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzeniem mieszkańców w wodę zajmują się:

- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Moryniu (Moryń, Moryń-Dwór),
- Wodociągi Zachodniopomorskie Spółka z o.o., Goleniów (Witnica, Klępicz, Przyjezierze, Stare Objezierze, Nowe Objezierze, Mirowo, Gądno, Dolsko, Wisław, Niwka, Młynary, Mierno, Skotnica),
- „Bielin” Sp. z o. o. Stadnina Koni (Bielin, Macierz).

Tabela 12. Wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Moryń

Lp.	Lokalizacja (adres)	Użytkownik	Ilość studni	Pobór wód m ³ /r	Cele poboru wód
1.	Moryń, ul. Wodna	ZGKiM w Moryniu	3	72 470	bytowe
2.	Mirowo	WZ Goleniów	2	37 393	socjalno-bytowe
3.	Gądno	WZ Goleniów	1	17 603	socjalno-bytowe
4.	Klępicz	WZ Goleniów	2	32 211	socjalno-bytowe
5.	Przyjezierze	WZ Goleniów	2	21 943	socjalno-bytowe
6.	Witnica	WZ Goleniów	2	32 575,5	socjalno-bytowe
7.	Bielin	Stadnina Koni	2	10 100	socjalno-bytowe

źródło: Urząd Miejski w Moryniu

Oczyszczalnie ścieków

Gmina Moryń jest obsługiwana przez dwie oczyszczalnie ścieków: w Moryniu i Witnicy. Moryń i Witnica są jedynymi miejscowościami w gminie, w których znajduje się funkcjonująca sieć kanalizacyjna. Sieć kanalizacyjna istnieje także w miejscowości Bielin, ale nie jest czynna, ponieważ brakuje oczyszczalni ścieków. Sieć kanalizacyjna obsługuje 56,8 % mieszkańców. W miejscach, gdzie nie ma systemu kanalizacyjnego lub istnieje on w bardzo ograniczonym zakresie ścieki gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych, skąd są wywożone taborem

asenizacyjnym na teren oczyszczalni. Część nieruchomości posiada również przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Charakterystykę systemu wodno-ściekowego w latach 2018 (rok porównawczy)-2020 przedstawiono w tabeli.

Tabela 13. Charakterystyka gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Moryń

L.p.	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość		
			2018	2019	2020
1.	Długość czynnej rozdzielczej sieci wodociągowej	km	35,0	37,1	37,2
2.	Przyłącza sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	664	665	706
3.	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	os.	4 241	4 208	b.d.
4.	Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	%	98,6	98,6	b.d.
5.	Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	129,0	131,9	138,8
6.	Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m ³	30,0	30,7	32,6
7.	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	dam ³	150,4	154,6	171,2
8.	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	18,3	18,4	18,5
9.	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	303	306	335
10.	Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dam ³	75,3	76,0	78,5
11.	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	os.	2 335	2 327	b.d.
12.	Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności	%	54,3	54,5	b.d.
13.	Ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	601	606	b.d.
14.	Przydomowe oczyszczalnie ścieków	szt.	41	45	46

źródło: GUS

5.6. Zasoby geologiczne

Złoża kopalin udokumentowane na obszarze gminy Moryń to kruszywa naturalne piaszczysto-żwirowe. Wiek złóż jest szacowany na czwartorzęd plejstocen. Istotny wpływ na jakość kopalin ma genetyczny typ złóż. W złożach czwartorzędowych występujących w Polsce północnej i centralnej najważniejsze są złoża o genezie lodowcowej, wolnolodowcowej oraz rzecznej. Kruszywa te są wykorzystywane w budownictwie mieszkalnym oraz drogownictwie.

W porównaniu do poprzedniego raportowanego okresu przybyło jedno nowe złożo. W 2019 r. dodano do bilansu złożo Moryń III. Szczegółowy opis surowców mineralnych występujących na terenie gminy przedstawiono poniżej⁸.

---

⁸ Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r., PIG-PIB, Warszawa 2021.

Tabela 14. Surowce naturalne występujące na terenie gminy Moryń (stan na 31.12.2020 r.)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopalina wg Narodowej klasyfikacji zasobów	Powierzchnia złoża [ha]	Zasoby (tys. t)		Wydobycie (tys. t)
				geologiczne bilansowe	przemysłowe	
Moryń p.-I	złoże zagospodarowane	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	44,50	7 660	3 956	423
Moryń III	złoże rozpoznane szczegółowo	-	24,91	4 246	-	-
Moryń Wschód 1	złoże eksploatowane okresowo	złoża piasków budowlanych	30,09	3 698	6 041	-
Moryń Zachód	złoże eksploatowane okresowo	złoża piasków poza piaskami szklarskimi	33,08	6 017	6 013	-
Moryń-Wschód	złoże rozpoznane szczegółowo	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	59,20	9 113	-	-
Nowe Objezierze	złoże rozpoznane wstępnie	-	44,86	5 906	-	-
Skotnica	eksploatacja złoża zaniechana	złoża mieszanek żwirowo-piaskowych (pospółki)	41,58	6 526	-	-

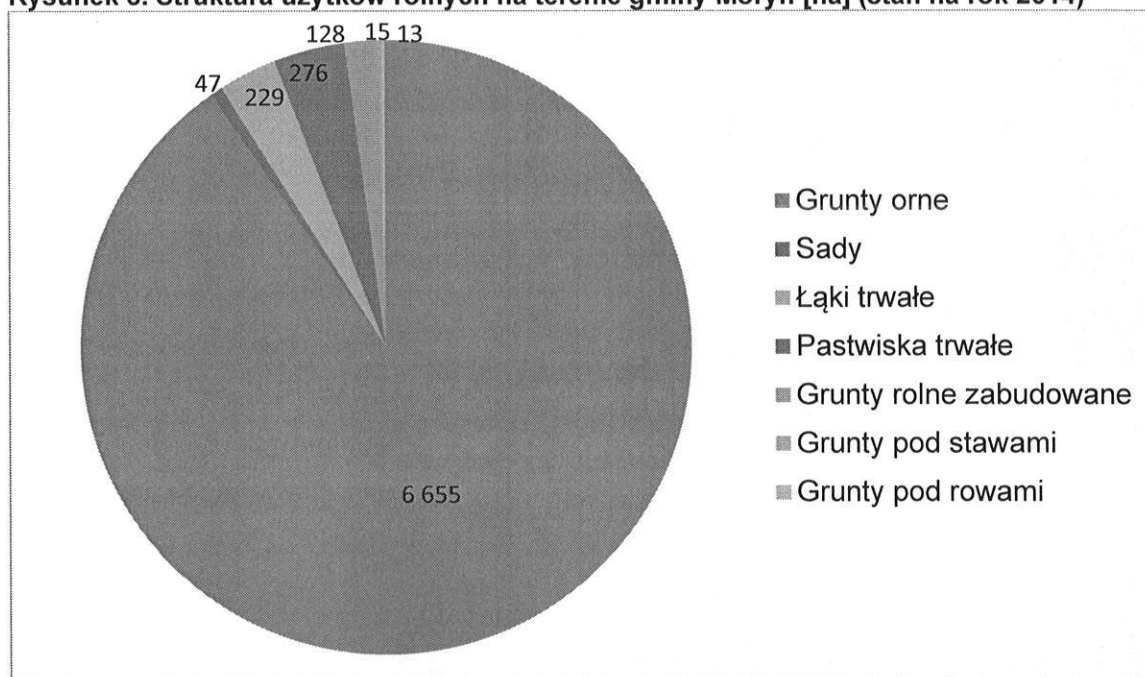
źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce (wg stanu na 31 XII 2020 r.), geoportal MIDAS PIG

5.7. Gleby

Gleby gminy Moryń są utworami młodymi powstałymi głównie z materiałów polodowcowych. Największą powierzchnię gminy zajmują gleby bielicowe i brunatne – gleby najbardziej wartościowe. Na dość dużym obszarze występują także gleby torfowe i torfowo-murszowe. Gleby pozostają w ścisłym związku z użytkowaniem gruntu, co znajduje odzwierciedlenie w określeniu gleb wg klas bonitacyjnych. Na terenie gminy dominują gleby średnie (IVa i IVb).

Użytki rolne zajmują 7 363 ha powierzchni, co stanowi 59,11% całego obszaru gminy. Strukturę poszczególnych użytków rolnych prezentuje poniższy wykres.

Rysunek 5. Struktura użytków rolnych na terenie gminy Moryń [ha] (stan na rok 2014)

źródło: GUS, opracowanie własne

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Zgodnie z obowiązującymi przepisami odpady komunalne mogły być zagospodarowane jedynie w regionalnych instalacjach do przetwarzania odpadów (RIPOK) lub instalacjach do zastępczej obsługi regionów. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2023-2028 wyznaczył dwa regiony gospodarki odpadami komunalnym: zachodni i wschodni. Gmina Moryń wchodzi w skład regionu zachodniego.

Obowiązująca od 6 września 2019 r. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 1579) zgodnie z art. 17 zniósła regionalizację w odpadach komunalnych. Zlikwidowano podział na regiony gospodarki komunalnej i powiązany z tym zakaz przetwarzania wybranych odpadów poza granicami regionów. RIPOK zostały zastąpione przez instalacje komunalne, a zastępcze zostały usunięte. Uchwały w sprawie wykonania wojewódzkich planów gospodarki odpadami zastąpiono tzw. listami instalacji komunalnych prowadzonymi

przez marszałków województw. Na terenie województwa zachodniopomorskiego znajduje się 12 instalacji komunalnych zapewniających mechaniczno-biologiczne przetwarzanie niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz 7 instalacji komunalnych zapewniających składowanie odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne⁹.

Ilość odpadów komunalnych¹⁰

Od 2013 r. zadania związane z gospodarką odpadami na terenach zamieszkałych realizuje Związek Gmin Dolnej Odry, którego obecnymi członkami są gminy: Banie, Bielice, Boleszkowice, Cedynia, Dolice, Lipiany, Marianowo, Moryń, Stare Czarnowo i Warnice.

Odbiór odpadów komunalnych na terenie Związku od stycznia 2019 r. do marca 2020 r. prowadziło konsorcjum firm AFT Sp. z o.o. Sp. K., Chojnica 2, 78-650 Mirosławiec i Spółka Gmin Dolnej Odry Sp. z o.o., ul. Klasztorna 1, 74-500 Chojna a od kwietnia 2020 r. konsorcjum firm Eko-Mysł Sp. z o.o., Dalsze 36, 74-300 Myślibórz i Spółka Gmin Dolnej Odry Sp. z o.o.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość odpadów odebranych w latach 2018 (rok porównawczy)-2020.

Tabela 15. Ilość odpadów komunalnych odebranych przez firmę wywozową na terenie gminy Moryń za lata 2018-2020

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2018	2019	2020
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	29,395	7,710	28,400
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,467	-	-
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	85,271	89,500	102,280
15 01 07	Opakowania ze szkła	63,739	57,010	76,380
16 01 03	Zużyte opony	4,110	3,460	7,010
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,440	-	-
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,130	3,160	2,710
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	-	-	78,660

⁹ Lista instalacji spełniających wymagania dla instalacji komunalnych na terenie województwa zachodniopomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego, Szczecin 2020.

¹⁰ Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Związku Gmin Dolnej Odry za rok 2019, 2020, Chojna 2020, 2021.

Kod odebranych odpadów komunalnych	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych (Mg)		
		2018	2019	2020
20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 099,305	844,070	943,210
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	45,290	112,980	127,630
	Razem	1 328,147	1 117,890	1 366,280

*Odpady niebezpieczne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. poz. 1923 w sprawie katalogu odpadów

źródło: Związek Gmin Dolnej Odry

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) usytuowany jest przy ul. Celnej 21 w Myśliborzu.

5.9. Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Moryń występują następujące formy ochrony przyrody¹¹:

- Park krajobrazowy,
- Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- Obszary Natura 2000,
- Użytki ekologiczne,
- Pomniki przyrody.

Cedyński Park Krajobrazowy

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gminy: Cedynia, Chojna, Mieszkowice, Moryń

Data utworzenia: 01.04.1993

Powierzchnia: 30 850,00 ha

Akt prawny o utworzeniu: Rozporządzenie Nr 3/1993 Wojewody Szczecińskiego z dnia 1 kwietnia 1993 roku w sprawie utworzenia Cedyńskiego Parku Krajobrazowego

Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Nr 99/2006 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 29 maja 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Cedyńskiego Parku Krajobrazowego

Park jest obszarem chronionym ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe, a celem jego utworzenia jest zachowanie, popularyzacja i upowszechnienie tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Znajdujące się w granicach parku grunty rolne, leśne i inne nieruchomości pozostawia się w gospodarczym wykorzystaniu.

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina Słubi (gm. Moryń)

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gmina: Moryń

Data ustanowienia: 22.04.2006

¹¹ crfop.gdos.gov.pl/crfop

Powierzchnia: 154,16 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Uchwała Nr XXXI/277/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 9 lutego 2006 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Morzycko

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gmina: Moryń

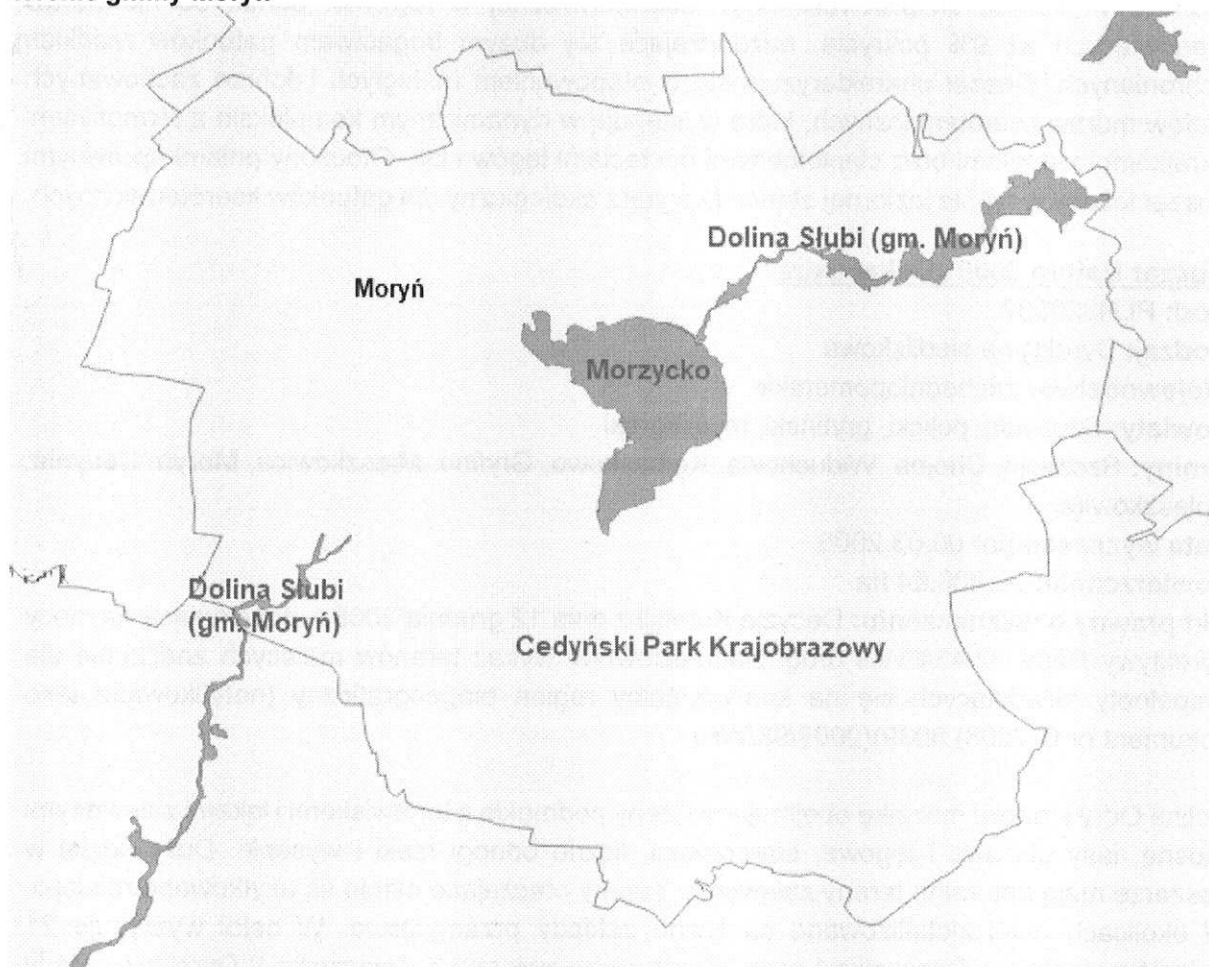
Data ustanowienia: 22.04.2006

Powierzchnia: 413,07 ha

Akt prawny o ustanowieniu: Uchwała Nr XXXI/276/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 9 lutego 2006 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy

Celem ochrony jest ochrona misy jeziora Morzycko stanowiącej formę krajobrazową wyróżniającą w skali Pojezierza Pomorskiego wraz z cennymi ekosystemami wodnymi, bagiennymi, torfowiskami, nadbrzeżnym pasem lasu oraz parkiem miejskim będącym największym skupiskiem bluszczu pospolitego na Pomorzu.

Rysunek 6. Usytuowanie parku krajobrazowego i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy Moryń

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Obszar Natura 2000 „Wzgórza Moryńskie”

Kod: PLH320055

Rodzaj: Dyrektywa siedliskowa

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gminy: Chojna, Moryń

Data wyznaczenia: 01.03.2011

Powierzchnia: 588,00 ha

Akt prawny o wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE)

Wybitnie urozmaicony krajobraz powstał podczas ostatniego zlodowacenia. Obecnie Wzgórza Moryńskie stanowią fragment malowniczego, młodoglacjalnego krajobrazu rolniczego, w którym przeważającym typem siedlisk są siedliska półnaturalne (łąki, pastwiska, murawy, a także czyżnie i śródpolne jeziora i mokradła). Bardzo zróżnicowana rzeźba terenu oraz ekstensywna gospodarka pasterska, praktykowana do dziś na tym obszarze sprawiła, że na terenie Wzgórz Moryńskich zachowała się urozmaicona mozaika siedlisk naturalnych. To jedno z większych skupisk roślinności kserotermicznej w regionie: ponad 50 ha muraw stanowiących aż 9% pokrycia, odznaczające się dużym bogactwem gatunków rzadkich i chronionych. Obszar charakteryzuje się występowaniem rozległych i dobrze zachowanych płatów muraw kserotermicznych, które występują w dynamicznym kompleksie z termofilnymi okrajkami i zaroślami oraz ciepłolubnymi postaciami łągowi i łąk. Otoczony polami uprawnymi obszar leżący w rymnie jeziornej stanowi korytarz ekologiczny dla gatunków kserotermicznych.

Obszar Natura 2000 „Dolna Odra”

Kod: PLH320037

Rodzaj: Dyrektywa siedliskowa

Województwo: zachodniopomorskie

Powiaty: Szczecin, policki, gryfiński, myśliborski

Gminy: Szczecin, Chojna, Widuchowa, Kołbaskowo, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Cedynia, Boleszkowice

Data wyznaczenia: 06.03.2009

Powierzchnia: 30 406,64 ha

Akt prawny o wyznaczeniu: Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE)

Dolina Odry stanowi mozaikę obejmującą tereny podmokłe z torfowiskami i łąkami zalewanymi wiosną, lasy olszowe i łąkowe, starorzecza, liczne odnogi rzeki i wysepki. Duży udział w obszarze mają naturalne tereny zalewowe. Tereny otaczające ostoję są użytkowane rolniczo. W okolicach ostoi zlokalizowane są liczne zakłady przemysłowe. W ostoi występuje 21 rodzajów siedlisk z Załącznika I oraz 17 gatunków zwierząt z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG.

Obszar Natura 2000 „Dolina Dolnej Odry”

Kod: PLB320003

Rodzaj: Dyrektywa ptasia

Województwa: zachodniopomorskie, lubuskie

Powiaty: Szczecin, goleniowski, policki, gryfiński, myśliborski, gorzowski

Gminy: Szczecin, Chojna, Goleniów, Widuchowa, Kołbaskowa, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, Cedynia, Boleszkowice, Kostrzyn nad Odrą

Data wyznaczenia: 05.11.2004

Powierzchnia: 61 648,40 ha

Akt prawny o wyznaczeniu: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21.07.2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000.

Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków

Obszar obejmuje dolinę Odry pomiędzy Kostrzynem, a Zalewem Szczecińskim wraz z Jeziorem Dąbie. W zbiorniku występuje bogata roślinność wodna. Brzegi zajmuje szeroki pas szuwarów. Duże powierzchnie zajmują łągi i zarośla wierzbowe. Ostoja posiada rangę europejską E 06. Występują tu co najmniej 43 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 14 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Jest to bardzo ważny teren szczególnie dla ptaków wodno-błotnych w okresie lęgowym, wędrówkowym i zimowiskowym. W okresie lęgowym obszar zasiedla co najmniej 1% populacji krajowej bąka, błotniaka łąkowego i gęgawy. W okresie wędrówek występuje co najmniej 1% populacji szlaku wędrówkowego gęsi zbożowej oraz białoczelnej.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Cedyńska”

Kod: PLB320017

Rodzaj: Dyrektywa ptasia

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gminy: Cedynia, Chojna, Moryń

Data wyznaczenia: 13.10.2007

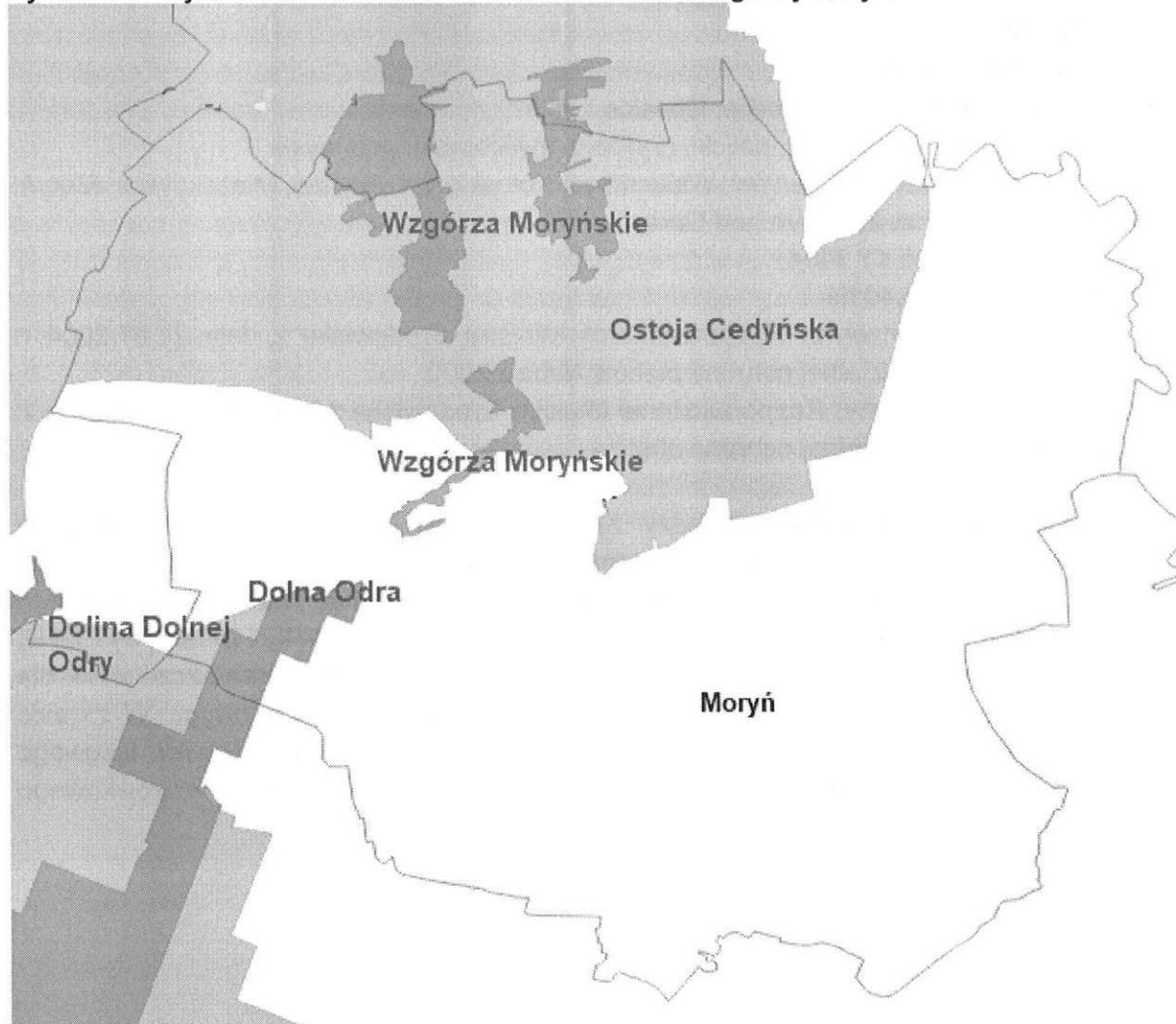
Powierzchnia: 20 871,24 ha

Akt prawny o wyznaczeniu: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 05.09.2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000

Obowiązujący akt prawny: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków

Obszar obejmuje kompleks leśny na terenach sandrowych i morenowych na północ od Cedyni. W lasach (około 50% powierzchni obszaru) dominują siedliska kwaśnych dąbrów i buczyn. Wiele siedlisk pierwotnie zajętych przez dąbrowy porastają obecnie nasadzenia sosnowe. Pozaleśne tereny stanowią w przewadze grunty rolne wokół osad wiejskich oraz wody – mniejsze i większe jeziora, ciekły wodne i torfowiska. Występują tu co najmniej 34 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 13 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi. Obszar stanowi bardzo ważną ostoję dla lęgowych ptaków drapieżnych, zimujących łabędzi krzykliwych i jako zlotowisko żurawi w okresie wędrówki jesiennej.

Rysunek 7. Usytuowanie Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Moryń

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Użytek ekologiczny Łabędzin I

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gmina: Moryń

Data ustanowienia: 05.09.2006

Powierzchnia: 9,97 ha

Rodzaj: śródleśne oczko wodne

Akt prawny o ustanowieniu: Uchwała Nr XXXIV/310/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w gminie Moryń

Teren stanowi kompleks jeziorok śródleśnych i szuwaru trzcinowego, ostoję ptactwa wodno-błotnego płazów. Ochronie podlegają ekosystemy mające znaczenie dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

Użytek ekologiczny Łabędzin II

Województwo: zachodniopomorskie

Powiat: gryfiński

Gmina: Moryń

Data ustanowienia: 05.09.2006

Powierzchnia: 5,95 ha

Rodzaj: śródleśne oczko wodne

Akt prawny o ustanowieniu: Uchwała Nr XXXIV/310/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne obszarów położonych na terenie Nadleśnictwa Mieszkowice w gminie Moryń

Teren stanowi śródleśne jeziorko otoczone łożyskami, ostoję ptactwa wodnego, płazów. Ochronie podlegają ekosystemy mające znaczenie dla zachowania różnorodnych typów siedlisk.

Rysunek 8. Usytuowanie użytków ekologicznych na terenie gminy Moryń

źródło: geoserwis.gdos.gov.pl, opracowanie własne

Na terenie gminy Moryń znajduje się również 14 pomników przyrody, które zostały scharakteryzowane w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Moryń

Lp.	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
1.	2010-05-07	Uchwała Nr XXXII/297/2010 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 25 lutego 2010 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody	Drzewo: Robinia akacja (Robinia biela; Grochodrzew) – Robinia pseudoacacia	110	21	Rosnie w pasie drogi gminnej nr 24, ul. Akacja, po lewej stronie drogi za furta jeziorną miasta
2.	2003-11-04	Uchwała Nr VIII/46/2003 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 30 czerwca 2003 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody jednego zgrupowania zadrzewień śródpolnych sosny kosodrzewiny na terenie gminy Moryń	Grupa 29 drzew: Sosna górska (Sosna kosa; Kosodrzewina; Kosodrzew, Kosówka) – Pinus mugo Turra. Wg aktu grupa 43 sosen – w terenie pomierzono 29 drzew oraz zidentyfikowano 2 drzewa powalone, 12 sosen nie odnaleziono; 14: częściowo płoży się po ziemi; 25: prawie leży na ziemi	11, -, -, 7, -, -, 21, 18, -, -, -, -, 17, -, 22, 14, 19, -, -, 17, 18, 19, 14, 20, 22, 19, -, -, 18	2, 2, 5, 3, 4, 2, 3, 3, 2, 4, 3, 1, 5, 3, 1, 3, 4, 1, -, 3, 6, 3, 3, 3, 4, 3, 4, 4, 3	W pobliżu tamy i byłej żwirowni; 2-14, 17, 18, 20-22, 26-28: przy polu; 15, 19, 24, 25: 10-30 m od pola; 29-31: blisko drogi
3.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 9 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa) – 4 szt.; Jesion wyniosły – Fraxinus excelsior – 5 szt.	128, 89, 87, 114, 99, 82, 97, 97, 116	26, 24, 25, 26, 24, 22, 26, 26, 26	Leśnictwo Bielin oddz. 62g; 1, 2: przy drodze leśnej; 2, 3: w miejscu dawnych zabudowań; 4, 5: na brzegu zagajnika świerkowego
4.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur	146	26	Leśnictwo Witniczka oddz. 87h; nad jeziorem, przy drodze
5.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Drzewo: Dąb szypułkowy – Quercus robur	153	26	Leśnictwo Witniczka oddz. 95j; przy niewielkim dołku, między polem a drogą
6.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 3 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa)	127, 101, 107	25, 26, 27	Leśnictwo Brochucin oddz. 8a; przy drodze leśnej

Raport z Prognozy Oceny Środowiska dla Gminy Moryń za rok 2019-2020

Lp.	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
7.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 12 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa). W terenie pomierzono 11 drzew, obiekt 12 niedostępny – rośnie w wodzie; 4,6,9: złamany; 10: trzy pnie – główny obumarł	153, 86, 85, 132, 115, 93, 111, 75, 96, 112, 127	30, 28, 29, 28, 28, 28, 6, 5, 28, 27, 5	Leśnictwo Brochucin oddz. 8f; nad rozlewiskiem; 1: przy samej drodze i mostku; 5: rośnie w wodzie – brak dostępu; 8: przy drodze; 9, 11, 12: niedaleko ruin
8.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 2 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa). Pierwszy rozgałęziony na 3 główne pnie	127, 106	25, 25	Leśnictwo Bielin oddz. 63i; 1,2: 50 m od drogi leśnej; 3: w głębi lasu; 4,5: na brzegu młodnika świerkowego; 6: przy młodniku iglastym
9.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Drzewo: Wiąz górski – Ulmus glabra (Ulmus montana; Ulmus scabra). Wg aktu wiąz górski, w terenie zidentyfikowano wiąz szypułkowy, pochylony	111	22	Leśnictwo Bielin oddz. 107f; w pobliżu drogi leśnej
10.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Drzewo: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa). Drzewo martwe, został kikut kilkumetrowy	96	5	Leśnictwo Bielin oddz. 138c; przy leśnej drodze
11.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 2 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa)	138, 93	29, 25	Leśnictwo Brochucin oddz. 7a; nad rozlewiskiem; 1: przy samym mostku; 2: przy leśnym dukcie
12.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 3 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa)	94, 84, 105	23, 22, 24	Leśnictwo Brochucin oddz. 7b; przy drodze leśnej
13.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 3 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa)	127, 107, 85	23, 27, 26	Leśnictwo Brochucin oddz. 7c; przy drodze leśnej, nad rozlewiskiem

Raport z Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020

Lp.	Data utworzenia	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]	Opis lokalizacji
14.	2006-09-05	Uchwała Nr XXXIV/309/2006 Rady Miejskiej w Moryniu z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody na terenie gminy Moryń	Grupa 9 drzew: Wiąz szypułkowy – Ulmus laevis (Ulmus pedunculata; Ulmus effusa) W terenie 7 drzew oraz odnaleziono 2 powalone więzy	108, 115, 108, 79, 125, 111, 89	27, 15, 26, 28, 29, 28, 28	Leśnictwo Brochucin oddz. 7g-h; 1-5: nad brzegiem rzeki; 6-9: na brzegu młodnika świerkowego

źródło: GDOS

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

Zgodnie z definicją zawartą w art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1219), mówiąc o:

- poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Na terenie gminy Moryń nie występują zakłady o dużym ani o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. W ostatnich latach nie miały miejsca zdarzenia zakwalifikowane jako poważne awarie.

5.11. Kontrole WIOŚ

WIOŚ nie prowadził kontroli w zakresie wskazanym w Programie Ochrony Środowiska, czyli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej oraz przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Przeprowadził natomiast kontrolę działalności gospodarczej na terenie gminy Moryń w zakresie przestrzegania wymagań ochrony środowiska przed wydaniem opinii w sprawie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny oraz w zakresie opłat za korzystanie ze środowiska. Podczas ww. kontroli stwierdzono trzy naruszenia tj. nieprowadzenie ewidencji odpadów, w tym niewystawianie kart przekazania odpadów, niezłożenie Marszałkowi Województwa Zachodniopomorskiego „Zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów” za lata 2017 i 2018, niewskazywanie emisji ze spalania paliw w silnikach spalinowych w raporcie do Krajowej bazy o emisji gazów cieplarnianych i innych substancji za rok 2018. We wskazanym zakresie zastosowano dwa pouczenia, nie wydano decyzji administracyjnych.

6. Podsumowanie

Celem sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020 jest ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowym oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 73 zadania, które zostały wyznaczone w ramach 10 obszarów interwencji. Podjęto się wykonania 54 zadań. Realizacja Programu kształtuje się na poziomie 73,97%, co jest bardzo dobrym wynikiem.

Niezrealizowane zadania dotyczyły głównie działań kontrolnych, monitoringowych oraz edukacyjnych, a spowodowane to było nie objęciem gminy Moryń programem monitoringowym, nie było także potrzeby realizacji niektórych zadań, w tym o charakterze interwencyjnym. Udało się podjąć wykonania prawie wszystkich zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem i utrzymaniem infrastruktury technicznej i przyrodniczej. Jedynym większym zadaniem, którego realizacji się nie podjęto było wdrażanie projektów rewitalizacyjnych na obszarach pokolejowych

Największe nakłady finansowe przeznaczano na zadania związane z budową dróg, tras rowerowych, termomodernizacją budynków, wymianą źródeł ogrzewania, montażem instalacji OZE (m.in. w ramach Programu „Czyste powietrze” mieszkańcy otrzymali 49 dofinansowań) czy modernizacją oczyszczalni ścieków. Ważnym zadaniem jest prowadzona przez RDOŚ inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych. Oprócz zadań inwestycyjnych, generujących największe koszty, realizowano liczne zadania bieżące związane z utrzymaniem sieci wodno-kanalizacyjnej, gospodarką odpadami, utrzymaniem terenów zieleni, leśnych oraz zadania administracyjne związane z planowaniem przestrzennym, monitoringiem i kontrolami czy działalnością informacyjno-edukacyjną.

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa i ocena stanu środowiska wskazuje, że gmina Moryń nie zalicza się do obszarów przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczeń powietrza, co oznacza poprawę jakości powietrza pod względem zanieczyszczenia benzo(a)pirenem w stosunku do poprzedniego raportowanego okresu. Wody powierzchniowe obejmujące obszar gminy wykazują zły stan ogólny, natomiast wody podziemne oceniono jako dobrej jakości. W ciągu ostatnich dwóch lat długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 2,2 km, a sieci kanalizacyjnej o 0,2 km. Prawie wszyscy mieszkańcy (98,6%) mają dostęp do sieci wodociągowej, mniejszy odsetek – 54,5% korzysta z sieci kanalizacyjnej. Co roku zwiększa się wydobycie surowców mineralnych, zrekultywowano wszystkie wymagające tego grunty zdewastowane. Ilość odebranych odpadów komunalnych utrzymuje się na podobnym poziomie. Powiększona została powierzchnia obszarów form ochrony przyrody.

Biorąc pod uwagę zawarte w opracowaniu informacje, wskazujące na zrealizowanie większości zamierzonych działań oraz wynikające z nich pozytywne aspekty, wykonanie Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń za lata 2019-2020 ocenia się pozytywnie. W dalszym ciągu konieczne jest jednak inwestowanie w działania z zakresu ochrony środowiska, służące jego sukcesywnej poprawie.

Spis tabel

Tabela 1. Dane demograficzne (stan na 31.12.2020 r.).....	8
Tabela 2. Procesy demograficzne w gminie Moryń w latach 2011-2020	8
Tabela 3. Bezrobocie na terenie gminy Moryń	9
Tabela 4. Realizacja zadań wyznaczonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Moryń, lata 2019-2020	11
Tabela 5. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	37
Tabela 6. Wskaźniki monitoringu	38
Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza.....	43
Tabela 8. JCWP znajdujące się na obszarze gminy Moryń.....	46
Tabela 9. Wyniki oceny jakości JCWP obejmujących teren gminy Moryń.....	47
Tabela 10. Wyniki oceny jakości jeziora Morzycko.....	49
Tabela 11. Wyniki oceny jakości JCWPd na terenie gminy Moryń (2019 r.)	50
Tabela 12. Wykaz ujęć wód podziemnych na terenie gminy Moryń.....	50
Tabela 13. Charakterystyka gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Moryń	51
Tabela 14. Surowce naturalne występujące na terenie gminy Moryń (stan na 31.12.2020 r.)	53
Tabela 15. Ilość odpadów komunalnych odebranych przez firmę wywozową na terenie gminy Moryń za lata 2018-2020	55
Tabela 16. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy Moryń	62

Spis rysunków

Rysunek 1. Gmina Moryń na tle powiatu gryfińskiego	6
Rysunek 2. Plan gminy Moryń.....	7
Rysunek 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem	9
Rysunek 4. Układ sieci hydrograficznej na terenie gminy Moryń	46
Rysunek 5. Struktura użytków rolnych na terenie gminy Moryń [ha] (stan na rok 2014)	54
Rysunek 6. Usytuowanie parku krajobrazowego i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych na terenie gminy Moryń.....	57
Rysunek 7. Usytuowanie Obszarów Natura 2000 na terenie gminy Moryń.....	60
Rysunek 8. Usytuowanie użytków ekologicznych na terenie gminy Moryń.....	61

